

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO
Į S T A T Y M A S**

1991 m. gegužės 21 d. Nr. I-1336
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2005 m. sausio 1 d.:

Nr. [IX-2535](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6295 (2004-11-26)

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato valstybinio socialinio draudimo santykių pagrindus: valstybinio socialinio draudimo rūšis, valstybiniu socialiniu draudimu draudžiamų asmenų kategorijas, valstybinio socialinio draudimo valdymo sistemos principus bei struktūrą, jos subjektų teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apdraustieji asmenys** – fiziniai asmenys, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka valstybinio socialinio draudimo įmokas moka patys ir (arba) už juos šias įmokas moka draudėjai.

2. **Draudėjai** – visi juridiniai asmenys bei jų filialai ir atstovybės, taip pat fiziniai asmenys, kurie įstatymų nustatyta tvarka privalo mokėti valstybinio socialinio draudimo įmokas.

3. **Draudiminis įvykis** – juridinis faktas, dėl kurio atsiranda teisė į valstybinio socialinio draudimo išmoką įstatymų nustatyta tvarka.

4. **Draudžiamosios pajamos** – visos asmens pajamos, nuo kurių šiame įstatyme nustatyta tvarka priskaičiuotos ir privalo būti įmokėtos valstybinio socialinio draudimo įmokos, taip pat priskaičiuotos ligos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės), profesinės rehabilitacijos, ligos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų valstybinio socialinio draudimo pašalpos bei nedarbo valstybinio socialinio draudimo išmokos.

5. **Kaupiamoji pensijų įmoka** – valstybinio pensijų socialinio draudimo įmokos dalis, kaupiama pagal Pensijų kaupimo įstatymą.

6. **Pensijų išmokos** – išmokos, nustatytos Pensijų kaupimo įstatyme, mokamos iš pensijų fonde asmens sukaupto pensijų turto.

7. **Pensijų kaupimo bendrovės** – pensijų fondų valdymo įmonė ar gyvybės draudimo įmonė, turinti priežiūros institucijos išduotą leidimą ar licenciją Lietuvos Respublikos teritorijoje verstis Pensijų kaupimo įstatyme nustatyta pensijų kaupimo veikla.

8. **Savarankiškai dirbantys asmenys** – individualių įmonių savininkai; tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai; asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (advokatai, advokatų padėjėjai, notarai, antstoliai, verslo liudijimus turintys asmenys ir kiti asmenys); fiziniai asmenys, kurie verčiasi individualia žemės ūkio veikla, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 4

ekonominio dydžio vienetams arba didesnis (toliau – ūkininkai ir jų partneriai); šeimos dalyviai, kaip jie apibrėžti Šeimynų įstatyme (toliau – šeimos dalyviai).

9. Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos (toliau – **Fondo administravimo įstaigos**) – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba), Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai (toliau – Fondo valdybos teritoriniai skyriai) ir kitos Fondo įstaigos, susijusios su Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimu. Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos yra valstybės įstaigos.

10. Valstybinio socialinio draudimo įmokos (toliau – **socialinio draudimo įmokos**) – apdraustųjų asmenų ir (arba) jų draudėjų mokamos įstatymų nustatyto dydžio įmokos.

11. Valstybinio socialinio draudimo išmokos (toliau – **socialinio draudimo išmokos**) – įstatymų nustatytos socialinio draudimo išmokos, į kurias, įvykus draudimui įvykiui, įgyja teisę apdraustieji ir kiti įstatymų nustatyti fiziniai asmenys.

12. Valstybinis socialinio draudimo fondas (toliau – **Fondas**) – šio įstatymo nustatyta tvarka valdomi centralizuoti tiksliniai finansiniai ir materialiniai ištekliai, kurie yra įtraukiami į apskaitą nuo valstybės ir savivaldybių biudžetų atskirtame Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžete ir yra naudojami valstybiniam socialiniam pensijų, ligos ir motinystės, nedarbo, sveikatos bei nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimui finansuoti, valdyti ir administruoti.

13. Valstybinis socialinis draudimas (toliau – **socialinis draudimas**) – socialinės apsaugos sistemos dalis, kurios priemonėmis visiškai ar iš dalies kompensuojamos apdraustiesiems asmenims ir įstatymų nustatytais atvejais jų šeimų nariams dėl draudiminių įvykių prarastos darbo pajamos arba apmokamos papildomos išlaidos.

14. Žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis – dydis, nustatomas bendrąjį standartinį gamybinį pelną, kurio apskaičiavimas reglamentuojamas žemės ūkio ministro nustatyta tvarka, padalijus iš ekonominio dydžio vieneto, kuris lygus 4 143 litų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, *Žin.*, 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, *Žin.*, 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)

Nr. [XI-389](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3981 (2009-08-04)

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

Nr. [XI-903](#), 2010-06-17, *Žin.*, 2010, Nr. 76-3867 (2010-06-30)

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

Nr. [XI-1167](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7424 (2010-12-11)

3 straipsnis. Socialinio draudimo rūšys

Šiuo įstatymu nustatomos tokios socialinio draudimo rūšys:

1) pensijų socialinis draudimas, kuriuo draudžiama pagrindinei ar pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, numatytoms Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme;

2) ligos ir motinystės socialinis draudimas, kai draudžiama ligos ir motinystės, tėvystės bei motinystės (tėvystės), profesinės reabilitacijos išmokoms, numatytoms Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme. Asmenys šio įstatymo numatytais atvejais draudžiami ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės bei motinystės (tėvystės) išmokoms, numatytoms Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, gauti;

3) nedarbo socialinis draudimas, kai draudžiama išmokoms, numatytoms Nedarbo socialinio draudimo įstatyme;

4) nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinis draudimas, kai draudžiama išmokoms, numatytoms Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme;

5) sveikatos draudimas, kai draudėjas draudžia sveikatos priežiūros paslaugoms ir kompensacijoms, numatytoms Sveikatos draudimo įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, *Žin.*, 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

Nr. [X-656](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2673 (2006-06-28)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

4 straipsnis. Asmenys, draudžiami socialiniu draudimu pagal socialinio draudimo rūšis

1. Šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytų rūšių socialiniu draudimu privalomai draudžiami:

1) asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis, kandidatai į notarus (asesoriai), asmenys, atlygintinai einantys narystės pagrindu renkamąsias pareigas ar paskirti į savivaldybių, apylinkių rinkimų ir miestų, rajonų, apylinkių referendumo komisijas, asmenys, susiję su draudėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais taip, kaip šie santykiai apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, tuo pačiu metu iš šio draudėjo gaunantys pajamas iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, taip pat šiame punkte ir šio straipsnio 1 dalies 2 punkte ar 2 dalyje išvardyti asmenys – nuolatiniai Lietuvos gyventojai, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, gaunantys pajamas pagal autorines sutartis iš draudėjo – Lietuvos vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme. Asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis, kurie pagal darbo sutartį įsidarbina pirmą kartą ir kurių darbo užmokestis neviršija 3 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio, ne daugiau kaip vienus jų darbo metus (skaičiuojant nuo įsidarbinimo pirmą kartą pradžios ir sumuojant darbo laikotarpius) pensijų socialiniu draudimu privalomai nedraudžiami;

1 punkto redakcija nuo 2012-08-01:

1) asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis, kandidatai į notarus (asesoriai), asmenys, atlygintinai einantys narystės pagrindu renkamąsias pareigas ar paskirti į savivaldybių, apylinkių rinkimų ir miestų, rajonų, apylinkių referendumo komisijas, asmenys, susiję su draudėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais taip, kaip šie santykiai apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, tuo pačiu metu iš šio draudėjo gaunantys pajamas iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, taip pat šiame punkte ir šio straipsnio 1 dalies 2 punkte ar 2 dalyje išvardyti asmenys – nuolatiniai Lietuvos gyventojai, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, gaunantys pajamas pagal autorines sutartis iš draudėjo – Lietuvos vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme;

2) Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme, Teisėjų atlyginimų įstatyme ir Valstybės tarnybos įstatyme nurodyti valstybės politikai, teisėjai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai (išskyrus valstybės tarnautojus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje), Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatyme nurodyti asmenys, kuriems darbo užmokestį ir nuo jo socialinio draudimo įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija (toliau – deleguoti asmenys), taip pat gaunantys darbo užmokestį Seimo, Seimo Pirmininko, Respublikos Prezidento ar Ministro Pirmininko skiriami į pareigas asmenys.

2. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 3 punktuose nustatytų rūšių socialiniu draudimu privalomai draudžiami:

1) vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, Valstybės saugumo departamento sistemos, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei jam pavaldžių įstaigų ir įmonių pareigūnai;

2) krašto apsaugos sistemos profesinės karo tarnybos kariai, taip pat kariai savanoriai, kiti aktyviojo rezervo kariai, parengtojo rezervo kariai, pašaukti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių, ir Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekantys statutiniai tarnautojai;

3) nesukakę senatvės pensijos amžiaus ir negaunantys pajamų, susijusių su darbo santykiais, valstybės tarnautojų ir profesinės karo tarnybos karių bei deleguotų asmenų sutuoktiniai – tuo laikotarpiu, kai jie gyvena užsienyje kartu su valstybės tarnautoju ar deleguotu asmeniu, jeigu pastarasis asmuo deleguotas ar valstybės tarnautojas perkeltas į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiūstas dirbti į specialiąją misiją, ar kai jie gyvena kartu su profesinės karo tarnybos kariu, jeigu profesinės karo tarnybos karys paskirtas atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje. Deleguotų asmenų sutuoktiniai draudžiami tik tuo atveju, jei deleguotam asmeniui darbo užmokestį ir nuo jo socialinio draudimo įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija. Nesukakę senatvės pensijos amžiaus ir neturintis draudžiamųjų pajamų Respublikos Prezidento sutuoktinis – Respublikos Prezidento kadencijos laikotarpiu;

4) Lietuvos Respublikos kariuomenės privalomosios pradinės karo tarnybos kariai ir asmenys, atliekantys alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;

5) šeimos pasirinkimu vienas iš tėvų (įtėvių) arba asmuo, nustatyta tvarka paskirtas vaiko globėju, auginantis vaiką iki trejų metų;

6) nesukakę senatvės pensijos amžiaus vienas iš neįgalaus asmens, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, tėvų (įtėvių) arba asmuo, nustatyta tvarka paskirtas šio neįgalaus asmens globėju ar rūpintoju, slaugantis namuose nurodytą neįgalų asmenį. Ši nuostata taip pat taikoma vienam iš tėvų (įtėvių), globėjui ar rūpintojui, slaugančiam namuose visiškos negalios invalidą, pripažintą tokiu iki 2005 m. liepos 1 d.

3. Ūkininkai ir jų partneriai, šeimynos dalyviai ir individualia veikla užsiimančios asmenys, išskyrus tuos, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimus, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktas). Individualių įmonių savininkai ir ūkinių bendrijų tikrieji nariai privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), gavę šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytas pajamas;

4. Pensijų socialiniu draudimu tik pagrindinei pensijos daliai privalomai draudžiami:

1) asmenys, kurie vykdo individualią veiklą turėdami verslo liudijimą;

2) (neteko galios nuo 2008 m. sausio 1 d.);

3) tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkai ir tik vienuolyne dirbantys vienuoliai;

4) (neteko galios nuo 2008 m. sausio 1 d.);

5. Nuolatiniai Lietuvos gyventojai, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (toliau šioje dalyje – nuolatiniai Lietuvos gyventojai), kurie nėra išvardyti šio straipsnio 1 dalies 1 punkte ir gauna pajamas pagal autorines sutartis iš draudėjo – Lietuvos vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (toliau šioje dalyje – Lietuvos vienetas), privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktas) ir sveikatos draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 5 punktas), išskyrus atvejus, kai tokios pajamos gaunamos verčiantis individualia veikla. Nuolatiniai Lietuvos gyventojai, gaunantys pajamas iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, kaip šios sąvokos apibrėžtos Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, iš draudėjo – Lietuvos vieneto, su kuriuo jie nesusiję darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais taip, kaip šie santykiai apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu, kai

draudžiama tik motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) išmokoms gauti (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktas), ir sveikatos draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 5 punktas), išskyrus atvejus, kai tokios pajamos gaunamos verčiantis individualia veikla. Nuolatiniais Lietuvos gyventojams, kurie verčiasi atitinkama (kūrybine, atlikėjo ar sporto) individualia veikla, taikomos šio straipsnio 3 dalies nuostatos.

6. Tik nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu privalomai draudžiami:

1) profesinių mokyklų mokiniai, aukštųjų mokyklų studentai ir asmenys, teritorinių darbo biržų siųsti profesiniam mokymui ar profesinei reabilitacijai, – jų profesinės veiklos praktikos įstaigoje ar įmonėje metu;

2) gaunantys darbo užmokestį asmenys, esantys socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigose, – jų darbo laiku;

3) gaunantys darbo užmokestį nuteistieji laisvės atėmimu – jų darbo laiku.

7. Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos valstybės narės nuolatiniai gyventojai, ne jaunesni kaip 16 metų, gali savanoriškai draustis pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ar pagrindinei ir papildomai pensijos dalims bei ligos ir motinystės socialiniu draudimu ligos ir motinystės pašalpoms tuo laiku, kai jie nėra privalomai draudžiami šių rūšių socialiniu draudimu, arba įstatymų nustatyta tvarka privalomai draudžiami (draudžiasi) pensijų socialiniu draudimu tik pagrindinei pensijos daliai. Socialinio draudimo įmokų mokėjimo ir sutarčių sudarymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

8. Asmenys, privalomai draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, išskyrus sukakusius senatvės pensijos amžių asmenis, turi teisę jų pačių pasirinkimu kaupti pensijų socialinio draudimo įmokos dalį pensijų kaupimo bendrovėse pagal Pensijų sistemos reformos įstatymą ir Pensijų kaupimo įstatymą. Pensijų įmokos už asmenis, draudžiamus valstybės biudžeto lėšomis, neskaičiuojamos ir nemokamos.

9. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose, privalomai draudžiami ir šio įstatymo 3 straipsnio 5 punkte nustatytos rūšies draudimu.

10. Pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas) ir sveikatos draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 5 punktas) privalomai draudžiami operatyvinės veiklos slaptieji dalyviai, kuriems pagal su jais sudarytas rašytines slapto bendradarbiavimo sutartis mokamas atlygis, – šiose sutartyse nustatytu slapto bendradarbiavimo laikotarpiu.

11. Savarankiškai dirbantys asmenys sveikatos draudimu draudžiami Sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-401](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 144-5235 (2005-12-10)

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, Žin., 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

Nr. [X-594](#), 2006-05-04, Žin., 2006, Nr. 57-2024 (2006-05-20)

Nr. [X-656](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2673 (2006-06-28)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [X-1397](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5652 (2007-12-29)

Nr. [X-1775](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5025 (2008-11-15)

Nr. [X-1800](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5236 (2008-11-25)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, Žin., 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, Žin., 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)

Nr. [XI-389](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3981 (2009-08-04)

Nr. [XI-638](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 159-7209 (2009-12-31)

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

Nr. [XI-903](#), 2010-06-17, Žin., 2010, Nr. 76-3867 (2010-06-30)

Nr. [XI-959](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 86-4517 (2010-07-20)

Nr. [XI-1519](#), 2011-06-23, Žin., 2011, Nr. 86-4161 (2011-07-13)

ANTRASIS SKIRSNIS

SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS IR IŠMOKOS

5 straipsnis. Socialinio draudimo įmokų mokėjimo prievolė ir socialinio draudimo įmokų tarifai

1. Asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnio 1, 2, 5 ir 10 dalyse, socialinio draudimo įmokas privalo mokėti apdraustieji ir draudėjai. Asmenų, dirbančių pagal darbo sutartį, kurie pagal darbo sutartį įsidarbina pirmą kartą, ne daugiau kaip vienus jų darbo metus (skaičiuojant nuo įsidarbinimo pirmą kartą pradžios ir sumuojant darbo laikotarpius) socialinio draudimo įmokas šio įstatymo 3 straipsnio 2–5 dalyse nurodytoms socialinio draudimo rūšims privalo mokėti apdraustieji ir draudėjai, skaičiuojant šias įmokas nuo priskaičiuoto darbo užmokesčio.

1 punkto redakcija nuo 2012-08-01:

1. Asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnio 1, 2, 5 ir 10 dalyse, socialinio draudimo įmokas privalo mokėti apdraustieji ir draudėjai.

2. Asmenys, nurodyti 4 straipsnio 4 dalies 1 punkte už save socialinio draudimo įmokas moka patys, o asmenys, nurodyti 4 straipsnio 3 dalyje, socialinio draudimo įmokas moka patys arba už juos moka jų draudėjai.

3. Asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 3 punkte, pagrindinei socialinio draudimo pensijos daliai draudžiami valstybės lėšomis. Asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 5 ir 6 punktuose, draudžiami valstybės lėšomis tik tuo atveju, jeigu jie tuo laikotarpiu neturi draudžiamųjų pajamų. Asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte, draudžiami valstybės lėšomis atitinkamai nuo valstybės tarnautojo ar profesinės tarnybos kario 0,5 pareiginės algos arba pagal delegavimo sutartį deleguoto asmens 0,5 darbo užmokesčio, arba Respublikos Prezidento 0,5 darbo užmokesčio. Asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 4, 5, 6 punktuose, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka draudžiami valstybės lėšomis pagrindinei ir papildomai socialinio draudimo pensijos dalims ir nedarbo socialiniu draudimu, skaičiuojant pensijų ir nedarbo socialinio draudimo įmokas nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos. Meno kūrėjo statusą turintys darbingo amžiaus asmenys draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktas) valstybės lėšomis nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos tuo atveju, jeigu jie neturi draudžiamųjų pajamų. Meno kūrėjo statusą turintys asmenys privalomuoju sveikatos draudimu draudžiami Sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka. Meno kūrėjo statusą turintys darbingo amžiaus asmenys, kurių draudžiamųjų pajamų suma per kalendorinius metus mažesnė už atitinkamų metų 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų, draudžiami pensijų socialiniu draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šio įstatymo 3 straipsnio 1 punktas), ligos ir motinystės socialiniu draudimu (šio įstatymo 3 straipsnio 2 punktas) nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, sumokant valstybės lėšomis trūkstamą iki 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų socialinio draudimo įmokų sumą. Draudžiant valstybės lėšomis, įmokas moka valstybės biudžeto asignavimų valdytojas pagal patvirtintus draudėjo ir apdraustojo tarifus.

4. Neteko galios nuo 2009 m. sausio 1 d.

5. Asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 6 dalies 1 punkte, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka draudžiami valstybės lėšomis, skaičiuojant nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokas nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos. Asmenų, nurodytų šio įstatymo 4

straipsnio 6 dalies 2 ir 3 punktuose, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokas privalo mokėti draudėjai.

6. Socialinio draudimo įmokų tarifai bei jų dydžiai (jų dalys) atskirų rūšių socialiniam draudimui tvirtinami Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

7. Apdraustųjų asmenų, dalyvaujančių pensijų kaupime, pensijų socialinio draudimo įmokų tarifas pagal Pensijų sistemos reformos įstatymą nustatomas atitinkamų metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, *Žin.*, 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

Nr. [X-656](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2673 (2006-06-28)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [X-1397](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5652 (2007-12-29)

Nr. [X-1800](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5236 (2008-11-25)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-959](#), 2010-06-30, *Žin.*, 2010, Nr. 86-4517 (2010-07-20)

Nr. [XI-1102](#), 2010-11-09, *Žin.*, 2010, Nr. 137-7003 (2010-11-23)

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

6 straipsnis. Socialinio draudimo stažo nustatymas

1. Socialinio draudimo stažas nustatomas pagal priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų į Fondą laikotarpį ir ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės), ligos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo pašalpų ir nedarbo socialinio draudimo išmokų iš Fondo gavimo laikotarpius. Savarankiškai dirbančių asmenų ar asmenų, kurie gauna pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis, socialinio draudimo stažas nustatomas pagal sumokėtas socialinio draudimo įmokas. Jei šios įmokos sumokėtos nuo minimaliosios mėnesinės algos dydžio sumos, įgyjamas vieno mėnesio socialinio draudimo stažas. Tais atvejais, kai įmokos sumokėtos nuo mažesnės arba didesnės nei minimalioji mėnesinė alga sumos, socialinio draudimo stažas laikomas proporcingai mažesniu arba didesniu.

2. Socialinio draudimo stažą atskiroms socialinio draudimo išmokoms gauti nustato atitinkamas socialinio draudimo rūšis reglamentuojantys įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-656](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2673 (2006-06-28)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, *Žin.*, 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)

7 straipsnis. Pajamos, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos

1. Apdraustųjų asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies 1 ir 2 punktuose, socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos nuo kiekvienam apdraustajam asmeniui apskaičiuotos darbo užmokesčio sumos, ne mažesnės kaip minimalioji mėnesinė alga, su darbo santykiais susijusių kompensacinio ar skatinamojo pobūdžio išmokų, pajamų, gautų iš sporto veiklos, atlikėjo veiklos, ir (ar) pajamų, gautų pagal autorines sutartis, neatsižvelgiant į mokėjimo šaltinius, įskaitant:

1) apdraustajam apskaičiuotą pagrindinį darbo užmokestį ir visus papildomus uždarbius (konkrečius valandinius tarifinius atlygius; mėnesines algas; padidintus, palyginti su normaliomis sąlygomis, tarifinius atlygius; darbo užmokestį už išsiruošimo į kelionę ir įsikūrimo naujoje vietovėje laiką; kitas darbo apmokėjimo formas; kitas su darbo santykiais susijusias išmokas), nustatytas Darbo kodekse ir kituose teisės aktuose, bet kokiu būdu draudėjo apskaičiuojamus apdraustajam už jo atliktą darbą;

2) apdraustajam apskaičiuotą darbo užmokestį, kurį sudaro pareiginė alga, priedai, priemokos, nustatyti Valstybės tarnybos įstatyme ir teisės aktuose, reglamentuojančiuose šių išmokų mokėjimą;

3) apdraustajam apskaičiuotą darbo užmokestį, nustatytą Valstybės politiką ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme bei Teisėjų atlyginimų įstatyme;

4) priedus ir išeities išmokas, apskaičiuotas šio įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems asmenims;

5) apskaičiuotas kompensacijas už kasmetines, tikslines atostogas (išskyrus nėštumo ir gimdymo atostogas, tėvystės atostogas ir atostogas vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai), apskaičiuotas pinigines kompensacijas už nepanaudotas kasmetines atostogas ar už prastovos laiką;

6) premijas, pašalpas ir kitas išmokas (išskyrus šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytas išmokas);

7) apdraustajam apskaičiuotą atlygį, premijas, pašalpas ir kitas išmokas (išskyrus šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytas išmokas), mokamus operatyvinės veiklos slaptajam dalyviui, su kuriuo sudaryta rašytinė slapto bendradarbiavimo sutartis, operatyvinės veiklos subjektų pagrindinių institucijų vadovų nustatyta tvarka;

8) kompensacijas ir kitokias išmokas, gautas iš tarptautinės ar Europos Sąjungos institucijos arba užsienio valstybių institucijos, jeigu nuo jų nebuvo skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos pagal teisės aktus, pagal kuriuos šios išmokos mokamos.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų asmenų socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos taip:

1) individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario socialinio draudimo įmokų bazę sudaro individualios įmonės ar ūkinės bendrijos išsiimama individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams lėšų suma, kuri deklaruojama Valstybinei mokesčių inspekcijai kaip su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos;

1 punkto redakcija nuo 2014-01-01:

1) individualios įmonės savininko, taip pat ūkinės bendrijos tikrojo nario socialinio draudimo įmokų bazę sudaro individualios įmonės ar ūkinės bendrijos Fondo valdybos su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka deklaruoto ir su Fondo valdybos teritoriniu skyriumi bei teritorine valstybine mokesčių inspekcija suderinto dydžio lėšų suma, kuri kalendoriniais metais išsiimama individualios įmonės savininko ar ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams ir kuri kalendorinių metų mėnesį negali būti mažesnė kaip minimalioji mėnesinė alga. Šios nuostatos netaikomos, jeigu individuali įmonė ar ūkinė bendrija veiklos laikinai nevykdo ir yra tai deklaravusi Mokesčių administravimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;

2) asmenų, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro 50 procentų individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo ir valstybinio socialinio draudimo įmokų) suma. Ūkininkų ir jų partnerių, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro kiekvieno asmens žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo ir valstybinio socialinio draudimo įmokų) suma, tačiau ne mažesnė negu 12 minimaliųjų mėnesinių algų ir ne didesnė negu 12 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma. Ūkininkų ir jų partnerių, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, socialinio draudimo įmokų baze laikoma 12 minimaliųjų mėnesinių algų suma.

Šeimynos dalyvių socialinio draudimo įmokų bazę sudaro šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos, numatytos Šeimynų įstatyme.

3. Apdraustųjų asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 4 straipsnio 5 dalyje, socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos nuo pajamų, gautų iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos, ir (ar) pajamų, gautų pagal autorines sutartis. Asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro 50 procentų pajamų už sporto ir (ar) atlikėjo veiklą ir (ar) pagal autorinę sutartį sumos. Apdraustųjų asmenų, turinčių meno kūrėjo statusą, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro 50 procentų šių pajamų pagal autorinę sutartį sumos.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų (išskyrus ūkininkus ir jų partnerius), taip pat šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodytų asmenų socialinio draudimo įmokų bazę, kurią privalo taikyti kiekvienas draudėjas, kalendoriniais metais negali būti didesnė negu 48 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma, o šių įmokų bazė per mėnesį negali būti didesnė negu 4 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžių suma.

5. Valstybinio socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos nuo socialinio draudimo įmokų bazės, nustatytos proporcingai veiklos vykdymo laikotarpiui, kai individualios įmonės, ūkinės bendrijos ar savarankiškai dirbantys asmenys vykdė veiklą ne visus mokestinius metus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [X-1775](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5025 (2008-11-15)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, *Žin.*, 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)

Nr. [XI-389](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3981 (2009-08-04)

Nr. [XI-638](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7209 (2009-12-31)

Nr. [XI-903](#), 2010-06-17, *Žin.*, 2010, Nr. 76-3867 (2010-06-30)

Nr. [XI-959](#), 2010-06-30, *Žin.*, 2010, Nr. 86-4517 (2010-07-20)

Nr. [XI-1102](#), 2010-11-09, *Žin.*, 2010, Nr. 137-7003 (2010-11-23)

Nr. [XI-1167](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7424 (2010-12-11)

Nr. [XI-1792](#), 2011-12-13, *Žin.*, 2011, Nr. 160-7561 (2011-12-28)

8 straipsnis. Pajamos ir atvejai, kada socialinio draudimo įmokos neskaičiuojamos

1. Socialinio draudimo įmokos neskaičiuojamos nuo:

1) pašalpos, kurią apdraustajam asmeniui išmoka darbdavys mirus šio apdraustojo asmens sutuoktiniui, vaikams (įvaikiams), tėvams (įtėviams), taip pat stichinių nelaimių, gaisrų ir sprogimų atvejais, sumos, ne didesnės kaip 5 minimaliosios mėnesinės algos. Suma, nuo kurios neskaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, didinama tiek kartų, už kiek mirusių apdraustojo asmens šeimos narių, nurodytų šiame punkte, išmokama pašalpa;

2) pašalpos, kurią apdraustajam asmeniui mirus draudėjas išmoka jo sutuoktiniui, vaikams (įvaikiams) arba tėvams (įtėviams);

3) išmokų už buto nuomą, elektros, šiluminę energiją, karštą ir šaltą vandenį, komunalines ir ryšių paslaugas, asmeninio transporto naudojimą, darbuotojų maitinimą ir išmokų, skirtų kompensuoti išlaidas darbuotojams, kurių darbas atliekamas kelionėje, lauko sąlygomis, susijęs su važiuoimu arba yra kilnojamojo pobūdžio, mokamų įstatymuose nustatyto dydžio ir nustatytais atvejais;

4) išmokų, skirtų komandiruočių išlaidoms atlyginti, neapmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu, bei komandiruočių išlaidų už asmenis, vykstančius į užsienį tarnybiniais reikalais, kai apmokamas tik vykimas ir grįžimas (iš jų vizos įforminimas, draudimas ligos atveju ir kitos būtinosios išlaidos, susijusios su valstybių sienų kirtimu), mokamų teisės aktuose nustatyto dydžio ir nustatytais atvejais;

5) įstatymų nustatytų išmokų turtinei žalai dėl suluošinimo, kitokio sveikatos pakenkimo arba maitintojo mirties atlyginti;

6) įmonių, įstaigų, organizacijų mokamų sumų už darbuotojų mokymą, kvalifikacijos tobulinimą, perkvalifikavimą. Prie šių sumų nepriskiriamos stipendijos ar kitos papildomos išmokos, susijusios su darbuotojų mokymu, kvalifikacijos tobulinimu ar perkvalifikavimu, kurios mokamos darbuotojui;

7) ligos pašalpų, mokamų iš draudėjo lėšų už pirmąsias dvi ligos dienas. Ši nuostata netaikoma dėl laikinojo nedarbingumo mokamoms išmokoms, kurias gauna šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose išvardinti asmenys;

8) delpinigių už pavėluotą išmokų, susijusių su darbo santykiais, mokėjimą;

9) (neteko galios nuo 2009 m. sausio 1 d.);

10) draudėjo lėšų, sumokėtų už darbuotojų skiepimą nuo užkrečiamųjų ligų ir privalomą profilaktinį darbuotojų sveikatos patikrinimą;

11) teismų priteistos ir išieškotos sumos turtinei ir neturtinei žalai atlyginti;

12) švietimo įstaigų studentų ir mokinių stipendijų, pašalpų ir kompensacijų, skirtų atlyginti kelionės ir mokymosi (studijų) užsienyje išlaidas, kurioms mokėti naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšos, Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių įstatymų nustatyta tvarka įsteigtų pelno nesiekiančių vienetų lėšos, jeigu stipendijos gavėjas nėra stipendiją mokančio vieneto dalyvis ar darbuotojas ir jeigu tokia stipendija nėra susijusi su stipendijos gavėjo šioms vienetams atliktais arba numatomais atlikti darbais, suteiktomis arba numatomomis suteikti paslaugomis;

13) kompensacijų, mokamų priimant arba perkeltant darbuotoją į kitoje vietovėje esantį darbą;

14) kompensacijų už darbuotojams priklausančių įrankių, darbo drabužių nusidėvėjimą;

15) kompensacijų, mokamų valstybės tarnautojų, deleguotų asmenų ar profesinės karo tarnybos karių sutuoktiniams ir vaikams (įvaikiams), išvykusiems į užsienį kartu su minėtaisiais asmenimis, išlaikyti;

16) su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijų, mokamų valstybės tarnautojams, deleguotiems asmenims ir profesinės karo tarnybos kariams, taip pat atstovybės darbuotojams, kurie yra atstovybės diplomatinio personalo ar administracinio techninio personalo nariai;

17) darbo užmokesčio, gauto iš tarptautinės ar Europos Sąjungos institucijos arba užsienio valstybių institucijos, jeigu nuo jo skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos pagal teisės aktus, kuriais vadovaudamasi institucijos moka darbo užmokesčių;

18) kompensacijų, mokamų darbuotojams už muzikos instrumentų naudojimą, kai teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniai darbuotojai kūrybinei veiklai naudoja asmeninės nuosavybės teise jiems priklausančius muzikos instrumentus;

19) darbuotojų naudai draudėjo mokamų draudimo įmokų už papildomąjį (savanoriškąjį) sveikatos draudimą, kai draudimo objektas yra apdraustojo sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas;

20) draudimo įmokų, darbdavio mokamų draudimo įmonei už darbuotojų gyvybės, nelaimingų atsitikimų ar civilinės atsakomybės draudimą, kai draudimo sutartyje yra numatyta, kad įvykus draudimui įvykiui draudimo suma bus išmokėta darbdaviui, o civilinės atsakomybės draudimo atveju – darbdaviui ar trečiajam asmeniui;

21) Lietuvos mokslų akademijos savo nariams mokamų mėnesinių išmokų už Lietuvos mokslų akademijos nario vardą ir aukštųjų mokyklų mokamų universiteto senato nustatyto dydžio profesoriaus emerito mėnesinių išmokų;

22) darbuotojo gautų iš darbdavio pajamų natūra vertė, neapmokestinama gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą;

23) pensijų išmokos, mokamos iš įmonės pensijų fondų ar tam tikslui skirtų lėšų buvusiems darbuotojams;

24) draudimo įmokų, kurių mokėjimas privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus papildomam darbuotojo gyvybės ir sveikatos draudimui;

25) vidutinio darbo užmokesčio, sumokamo atleidžiamam iš darbo darbuotojui už uždelstą laiką, kai su darbuotoju delsiama atsiskaityti ne dėl darbuotojo kaltės;

26) tantjemų, kurios išmokamos valdybos ar stebėtojų tarybos nariams;

27) autoriams ir gretutinių teisių subjektams mokamo atlyginimo už kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudojimą pagal suteiktas licencijas panaudoti kūrinius ar gretutinių teisių objektus, taip pat nuo autoriams ir gretutinių teisių subjektams mokamo kompensacinio atlyginimo už knygų panaudą bibliotekose, kūrinių atgaminimą reprografijos būdu ir kūrinių bei gretutinių teisių objektų atgaminimą asmeniniais tikslais, pajamų, gautų už perduotą ar pagal licencinę sutartį suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu.

28) apskaičiuotos pardavimo pridėtinės vertės mokesčio sumos už patiektas prekes ir suteiktas paslaugas;

29) darbo užmokesčio, mokamo asmenims, kurie pagal darbo sutartį įsidarbina pirmą kartą ir kurių darbo užmokestis neviršija 3 minimaliųjų algų dydžio, ne daugiau kaip vienus jų darbo metus (skaičiuojant nuo įsidarbinimo pirmą kartą pradžios ir sumuojant darbo laikotarpius). Šio punkto nuostata netaikoma apskaičiuojant socialinio draudimo įmokas šio įstatymo 3 straipsnio 2–5 dalyse nurodytoms socialinio draudimo rūšims.

29 punktas netenka galios nuo 2012-08-01.

2. Asmenys, kurie vykdo individualią veiklą turėdami verslo liudijimą, socialinio draudimo įmokų gali nemokėti (tas laikotarpis bus neįskaitytas į socialinio draudimo stažą), jei šie asmenys:

1) gauna socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, paskirtą pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą;

2) gauna šalpos pensiją ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją, paskirtą pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą;

3) gauna su socialinio draudimo santykiais susijusią (socialinio draudimo) senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją iš Europos Sąjungos valstybės narės, kitos Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;

4) yra laisvės atėmimo vietoje arba jiems Baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka teismo nuosprendžiu yra paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose;

5) privalomai draudžiami socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

6) yra sukakę socialinio draudimo senatvės pensijos amžių pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą.

3. Ūkininkai ir jų partneriai, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 14 ekonominio dydžio vienetų arba mažesnis, socialinio draudimo įmokų gali nemokėti (tas laikotarpis bus neįskaitytas į socialinio draudimo stažą) šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-401](#), 2005-11-17, *Žin.*, 2005, Nr. 144-5235 (2005-12-10)

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, *Žin.*, 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

Nr. [X-1068](#), 2007-04-03, *Žin.*, 2007, Nr. 43-1630 (2007-04-19)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, *Žin.*, 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)

Nr. [XI-389](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3981 (2009-08-04)

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

Nr. [XI-959](#), 2010-06-30, *Žin.*, 2010, Nr. 86-4517 (2010-07-20)

Nr. [XI-1167](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7424 (2010-12-11)

9 straipsnis. Socialinio draudimo įmokų mokėjimas

1. Draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito ir moka draudėjas nuo tos dienos, kurią apdraustasis asmuo pradeda dirbti, neatsižvelgdamas į draudėjo įregistravimo teritorinėje mokesčių inspekcijoje datą. Už asmenis, nurodytus šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte, socialinio draudimo įmokas sumoka valstybės institucija, perkėjusi ar išsiuntusi valstybės tarnautoją į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiuntusi dirbti į specialiąją misiją ar paskyrusi profesinės karo tarnybos karį atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje, taip pat asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija, Respublikos Prezidento kanceliarija. Socialinio draudimo įmokos mokamos iš institucijoms patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Už asmenis, gaunančius pajamas pagal autorines sutartis, taip pat už asmenis, gaunančius pajamas iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos (šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 5 dalį), draudėjo ir apdraustojo socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito ir sumoka draudėjas atitinkamo atlygio išmokėjimo dieną, kuri yra laikoma asmens socialinio draudimo pradžios data. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, nurodytus šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, socialinio draudimo įmokas į Fondą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais priskaičiuoja Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, o sumoka Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Priskaičiuotas socialinio draudimo įmokas draudėjas sumoka ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 dienos, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

3. Žemės ūkio bendrovės, žemės ūkio kooperatyvai ir ūkininkai už samdomus darbuotojus socialinio draudimo įmokas į Fondą gali sumokėti iš anksto draudėjo ir Fondo valdybos teritorinio skyriaus pasirašytose sutartyse nustatytu laiku, bet ne vėliau kaip iki lapkričio 15 dienos. Kalendoriniais metais gali būti pasirašyta tik atsiskaitymo už einamuosius kalendorinius metus sutartis.

4. Šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje ir 4 dalies 1 punkte nurodytų asmenų socialinio draudimo įmokos mokamos taip: individualios įmonės moka įmokas už šių įmonių savininkus, tikrosios ūkinės bendrijos ir komandinės ūkinės bendrijos – už jų tikruosius narius nuo individualios įmonės ar bendrijos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos, kiti savarankiškai dirbantys asmenys jiems priklausančias mokėti socialinio draudimo įmokas moka į Fondo valdybos teritorinio skyriaus sąskaitą nuo veiklos vykdymo pradžios iki veiklos pabaigos. Verslo liudijimus turintys asmenys socialinio draudimo įmokas sumoka už verslo liudijimo galiojimo laiką.

5. Individualių įmonių savininkų, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, ūkininkų ir jų partnerių bei šeimynos dalyvių socialinio draudimo įmokos mokamos kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Kiti šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys turi teisę skaičiuoti ir mokėti socialinio draudimo įmokas avansu ir mokėti jas kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Ūkininkų ir jų partnerių, kurių pajamos mokesčiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir privalomai sumokamos nuo minimaliosios mėnesinės algos. Ūkininkų ir jų partnerių, kurių pajamos mokesčiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir

privalomai sumokamos nuo jų pačių pasirinktos sumos, bet ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga ir ne didesnės negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų per mėnesį dydis. Avansu sumokėtos socialinio draudimo įmokos negražinamos ir netikslinamos. Socialinio draudimo įmokos (sumokėtų įmokų ir mokėtinų įmokų sumų skirtumas), kai jų bazė priklauso nuo asmens pajamų, gautų praėjusiais metais, turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.

6. Asmenys, ketinantys įsigyti verslo liudijimus trumpesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, privalo iš anksto sumokėti socialinio draudimo įmokas už visą verslo liudijimo galiojimo laikotarpį. Asmenys, įsigiję verslo liudijimus 3 mėnesių ar ilgesniam laikotarpiui, socialinio draudimo įmokas moka kartą per ketvirtį ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 dienos. Tuo atveju, kai sumokėjusiam socialinio draudimo įmokas asmeniui verslo liudijimas neišduodamas arba už išduotą verslo liudijimą gražinama susidariusi pajamų mokesčio permoka, socialinio draudimo įmokų suma gražinama asmeniui arba įskaitoma į busimąjį laikotarpį Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatytais atvejais ir tvarka.

7. Šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 4–6 punktuose, 4 dalies 3 punkte, 6 dalies 1 punkte nurodytų asmenų socialinio draudimo įmokas valstybės biudžeto lėšomis sumoka Biudžeto sandaros įstatyme nurodyti valstybės biudžeto asignavimų valdytojai.

8. Asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje, socialinio draudimo įmokas moka į Fondo valdybos teritorinio skyriaus sąskaitą. Įmokų dydis nustatomas sutartyse, sudaromose Vyriausybės nustatyta tvarka.

9. Netenka galios nuo 2010 m. sausio 1 d.

10. Socialinio draudimo įmokų mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-401](#), 2005-11-17, *Žin.*, 2005, Nr. 144-5235 (2005-12-10)

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, *Žin.*, 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

Nr. [X-594](#), 2006-05-04, *Žin.*, 2006, Nr. 57-2024 (2006-05-20)

Nr. [X-656](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2673 (2006-06-28)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [X-1397](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5652 (2007-12-29)

Nr. [X-1800](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 135-5236 (2008-11-25)

Nr. [XI-92](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6018 (2008-12-30)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, *Žin.*, 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)

Nr. [XI-389](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3981 (2009-08-04)

Nr. [XI-638](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7209 (2009-12-31)

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

Nr. [XI-903](#), 2010-06-17, *Žin.*, 2010, Nr. 76-3867 (2010-06-30)

Nr. [XI-1102](#), 2010-11-09, *Žin.*, 2010, Nr. 137-7003 (2010-11-23)

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

Nr. [XI-1167](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7424 (2010-12-11)

10 straipsnis. Pranešimų apie apskaičiuotas socialinio draudimo įmokas pateikimas ir saugojimas

1. Socialinio draudimo įmokoms ir socialinio draudimo išmokoms teisingai priskaičiuoti Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre yra kaupiami duomenys apie apdraustuosius asmenis, jų draudėjus ir socialinio draudimo išmokų gavėjus. Šių duomenų kaupimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Draudėjai privalo pateikti socialinio draudimo pranešimus ir kitus dokumentus, reikalingus draudžiamosioms pajamoms, socialinio draudimo įmokoms, išmokoms ir socialinio draudimo stažui apskaičiuoti. Socialinio draudimo pranešimų ir kitų dokumentų formas, pateikimo terminus ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Visos socialinio draudimo išmokos skaičiuojamos pagal duomenis, turimus Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

11 straipsnis. Socialinio draudimo išmokos

Socialinio draudimo išmokos – tai Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme bei Nedarbo socialinio draudimo įstatyme numatytos išmokos.

TREČIASIS SKIRSNIS

DRAUDĖJŲ, APDRAUSTŲJŲ ASMENŲ IR SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ GAVĖJŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

12 straipsnis. Teisė gauti informaciją

1. Draudėjai, apdraustieji asmenys ir socialinio draudimo išmokų gavėjai turi teisę gauti apie juos Fondo administravimo informacinėje sistemoje sukauptą informaciją.

2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį asmenį arba socialinio draudimo išmokos gavėją gali būti pateikta kitiems asmenims tik esant rašytiniam ar jam prilyginamam draudėjo, apdraustojo asmens arba socialinio draudimo išmokos gavėjo sutikimui arba jo prašymui, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje ir kituose įstatymuose nustatytus atvejus, kai draudėjo, apdraustojo asmens arba socialinio draudimo išmokų gavėjo sutikimo nereikia. Informacijos pateikimo tvarką nustato Fondo valdyba.

3. Šie draudėjo duomenys yra vieši:

- 1) draudėjo kodas, jo suteikimo ir pabaigos datos;
- 2) draudėjo apdraustųjų skaičius;
- 3) draudėjo socialinio draudimo įmokų, baudų, delspinigių skola.

4. Teikiant šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytą informaciją, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 21 straipsnio 3 dalis netaikoma.

5. Fondo valdybos informacinės sistemos duomenų teikimo už atlyginimą atvejus ir atlyginimo dydį nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-1234](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7799 (2010-12-28)

13 straipsnis. Duomenų apie draudėjus, apdraustuosius asmenis ir socialinio draudimo išmokų gavėjus tvarkymas

Duomenys apie draudėją, apdraustąjį asmenį arba socialinio draudimo išmokos gavėją, pateikti Fondo administravimo įstaigoms, turi būti tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-1234](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7799 (2010-12-28)

14 straipsnis. Draudėjų pareigos

1. Visi draudėjai privalo registruotis teritorinėse valstybinėse mokesčių inspekcijose Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Draudėjai privalo teisingai ir laiku apskaičiuoti bei mokėti socialinio draudimo įmokas pagal tarifus ir terminus, nustatytus šio ir kitų įstatymų.

3. Draudėjai privalo teritorinėms valstybinėms mokesčių inspekcijoms ir Fondo administravimo įstaigoms šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikti teisingus duomenis apie save ir apdraustuosius asmenis.

15 straipsnis. Apdraustųjų asmenų ir socialinio draudimo išmokų gavėjų pareigos

Apdraustieji asmenys ir socialinio draudimo išmokų gavėjai socialinį draudimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo laiku pateikti Fondo administravimo įstaigoms teisingą informaciją, reikalingą socialiniam draudimui vykdyti.

16 straipsnis. Atsakomybė už ne laiku ir neteisingą socialinio draudimo įmokų mokėjimą

1. Už pavėluotai į Fondą pervestas socialinio draudimo įmokas skaičiuojami delspinigiai. Delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai socialinio draudimo įmokos turėjo būti sumokėtos, ir baigiami skaičiuoti socialinio draudimo įmokų sumokėjimo dieną įskaitytinai. Delspinigiai negali būti skaičiuojami ilgiau kaip 180 dienų nuo teisės priverstinai išieškoti socialinio draudimo įmokas atsiradimo dienos. Delspinigių dydį ir jo apskaičiavimo tvarką nustato finansų ministras.

2. Jei patikrinimo metu nustatoma, kad socialinio draudimo įmokos neteisėtai sumažintos, priskaičiuojama trūkstama socialinio draudimo įmokų suma ir skiriama 50 procentų šios sumos dydžio bauda. Šiuo atveju delspinigiai, numatyti šio straipsnio 1 dalyje, neskaičiuojami. Jeigu draudėjas pastebėjo, kad priskaičiavo per mažas socialinio draudimo įmokas, bet iki datos, nurodytos pavedime patikrinti draudėją (jei pavedimo nėra, – iki tikrinimo pradžios), klaidas savanoriškai ištaisė, sumokėjo trūkstamą socialinio draudimo įmokų sumą, pristatė patikslintas ataskaitas ir informavo apie apdraustųjų asmenų draudžiamąsias pajamas, bauda už padarytą pažeidimą neskiriama. Šiuo atveju delspinigiai skaičiuojami šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

3. Fondo valdyba, o šio įstatymo 31 straipsnio 17 punkte numatytais atvejais jos teritorinis skyrius Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atidėti socialinio draudimo įmokų į Fondą įsiskolinimo mokėjimą iki vieno metų ir leisti sumokėti atidėtą sumą pagal draudėjo ir Fondo administravimo įstaigos suderintą įsiskolinimo grąžinimo grafiką. Pažeidus mokėjimo grafiką taikomas išieškojimas priverstine tvarka.

4. Fondo valdyba, o šio įstatymo 31 straipsnio 17 punkte numatytais atvejais jos teritorinis skyrius Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atidėti delspinigių, priskaičiuotų draudėjams už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, išieškojimo laiką.

5. Fondo valdyba Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atleisti draudėją nuo priskaičiuotų delspinigių ir (ar) baudų mokėjimo, jei draudėjas įrodo, kad priskaičiavo per mažas socialinio draudimo įmokas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo jo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti.

6. Fondo valdybos teritoriniai skyriai gali atidėti baudų išieškojimą iki vieno metų, nustatydami baudos mokėjimo grafiką Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka. Pažeidus mokėjimo grafiką taikomas išieškojimas priverstine tvarka.

7. Į Fondą nesumokėtų draudėjų ir apdraustųjų asmenų socialinio draudimo įmokų ir priskaičiuotų delspinigių bei baudų priverstinio išieškojimo senaties terminas yra 5 metai. Už laiku nesumokėtų įmokų, delspinigių ir baudų skolos sumokėjimo atidėjimo laikotarpį mokamos

palūkanos, kurių dydį nustato finansų ministras Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Laiku nesumokėjus skolos pagal draudėjo ir Fondo administravimo įstaigos suderintą įsiskolinimo grąžinimo grafiką, skaičiuojamos padidintos palūkanos. Padidintos palūkanos skaičiuojamos iki tos dienos, kol atitinkamos sumos yra sumokamos (įskaitomos). Padidintų palūkanų dydis yra lygus delspinigių už laiku nesumokėtas įmokas dydžiui.

8. Teisė priverstinai išieškoti įmokas, delspinigius ir baudas atsiranda nuo kitos dienos, kai socialinio draudimo įmokos, delspinigiai ir baudos turėjo būti sumokėtos. Priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, baudas ir delspinigius atsiradimo dienos. Priverstinio išieškojimo senaties terminas taikomas tik nuo 2005 m. sausio 1 d. atsiradusioms socialinio draudimo įmokų, baudų ir delspinigių skoloms.

9. Suėjus laiku nesumokėtų socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo senaties terminui, pasibaigia ir su jomis susijusių priskaičiuotų delspinigių ir (ar) baudų priverstinio išieškojimo senaties terminas.

10. Šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais būdais pradėjus laiku nesumokėtų socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų priverstinio išieškojimo procedūras, jos užbaigiamos, o priverstinio išieškojimo senaties terminas nutraukiamas. Nutrauktas priverstinio išieškojimo senaties terminas prasideda iš naujo nuo to momento, kai išnyko aplinkybės, kurios buvo pagrindas priverstinio išieškojimo senaties terminui nutraukti. Iki senaties termino nutraukimo praėjęs laikas į naują terminą neįskaičiuojamas.

11. Duomenys apie draudžiamąsias pajamas ir socialinio draudimo įmokas gali būti tikslinami už ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį nuo draudėjo kreipimosi dienos. Pagal apdraustojos asmens prašymą duomenys apie draudžiamąsias pajamas ir socialinio draudimo įmokas, draudėjui sumokėjus už apdraustąjį priklausančias socialinio draudimo įmokas, tikslinami, netaikant 5 metų termino. Šis terminas taip pat netaikomas, kai į Fondą pervedamos lėšos už asmens įgytas pensines teises iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos pagal Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymą.

12. Draudėjas, prieš pateikdamas patikslintus duomenis apie draudžiamųjų asmenų didesnes pajamas už praėjusį laikotarpį, privalo sumokėti į Fondą trūkstamas socialinio draudimo įmokas ir delspinigius pagal tuo laikotarpiu galiojusius dydžius.

13. Tikrinant priskaičiuotas socialinio draudimo įmokas, baudos ir delspinigiai turi būti sumokėti Mokesčių administravimo įstatymo nustatytais terminais.

14. Kai draudėjas pavėluotai sumoka patikrinimo akte nurodytas papildomai priskaičiuotas socialinio draudimo įmokas, delspinigiai skaičiuojami nuo kitos dienos po to, kai įsigalioja Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-474](#), 2009-11-12, *Žin.*, 2009, Nr. 141-6197 (2009-11-28)

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

Nr. [XI-1792](#), 2011-12-13, *Žin.*, 2011, Nr. 160-7561 (2011-12-28)

17 straipsnis. Socialinio draudimo įmokų, baudų ir delspinigių priverstinio išieškojimo būdai

1. Fondo valdybos teritoriniai skyriai laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas gali išieškoti priverstine tvarka tokiais būdais:

1) duodami nurodymą kredito įstaigai nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas nurašyti iš draudėjo sąskaitos kredito įstaigoje Civilinio proceso kodekso 754 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) duodami nurodymą skolininko darbdaviui, pensijos, stipendijos ar pašalpos mokėtojų išieškoti nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas į Fondą;

3) duodami nurodymą kredito įstaigai laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas nurašyti iš draudėjo indėlių kredito įstaigoje ir priklausančių palūkanų;

4) inicijuodami bankroto bylų išskėlimą.

2. Fondo valdybos teritoriniai skyriai skolos išieškojimui užtikrinti gali:

1) duoti nurodymus Lietuvos Respublikos kredito įstaigoms nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš draudėjų sąskaitų, jeigu jie skolingi ir nemoka socialinio draudimo įmokų ilgiau kaip 3 mėnesius;

2) kreiptis dėl draudėjo turto priverstinės hipotekos ar įkeitimo įregistravimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

3) areštuoti draudėjo turtą, jeigu Fondui nesumokėtos socialinio draudimo įmokos, baudos ir (ar) delspinigiai.

3. Fondo valdybos teritoriniai skyriai įmokų, delspinigių, baudų išieškojimą gali perduoti antstoliams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

18 straipsnis. Atsakomybė už Fondui padarytą žalą

1. Juridiniai arba fiziniai asmenys, dėl kurių kaltės Fondo administravimo įstaigos neteisėtai išmokėjo apdraustiesiems asmenims tam tikras išmokas arba kurių neteisėtais (kaltais) veiksmais buvo padaryta kitokia turtinė žala Fondui, privalo tą žalą atlyginti įstatymų nustatyta tvarka.

2. Jeigu socialinio draudimo išmokos neteisėtai išmokėtos dėl jų gavėjų kaltės, susidariusi permoka Fondo valdybos teritorinio skyriaus direktoriaus sprendimu išieškoma iš bet kurios gavėjo gaunamos socialinio draudimo išmokos, mokamos tam asmeniui iš Fondo lėšų. Išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 50 procentų gavėjui priklausančios socialinio draudimo išmokų sumos. Jeigu asmuo jokių socialinio draudimo išmokų negauna, permoka išieškoma teismo tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SOCIALINIO DRAUDIMO FINANSAI IR TURTAS

19 straipsnis. Fondo finansai ir į Fondo apskaitą įtrauktas turtas

1. Fondo finansų pagrindą sudaro savarankiškas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas, neįtraukiamas į valstybės, savivaldybių ir kitus biudžetus.

2. Į Fondo apskaitą yra įtraukiamas trumpalaikis ir ilgalaikis turtas, įgytas Fondo lėšomis ar gautas iš kitų subjektų neatlygintinai. Šis turtas yra valstybės nuosavybė ir gali būti naudojamas tik socialinio draudimo reikmėms bei papildomoms Fondo biudžeto pajamoms gauti. Perduodant šį turtą kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms, Fondui turi būti kompensuojama jo vertė.

3. Fondo ir Fondo administravimo įstaigų finansinių ataskaitų rinkinio sudėtį, jo sudarymo reikalavimus nustato Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. Fondo biudžeto sudarymą, vykdymą, Fondo ir Fondo administravimo įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudėtį ir jo sudarymo tvarką reglamentuoja Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymas ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės.

4. Fondo valdyba Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patikėjimo teise valdo, naudoja į Fondo apskaitą įtrauktą turtą ir juo disponuoja.

5. Į Fondo lėšų sąskaitas negali būti nukreiptas:

1) bet koks išieškojimas, išskyrus atvejus, kai Fondas teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais neįvykdo arba netinkamai įvykdo savo įsipareigojimus pagal arbitražo ar teismo sprendimus, kuriais iš Fondo priteistos mokėtinos sumos turtinei ir neturtinei žalai atlyginti;

2) bet kokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

Nr. XI-1792, 2011-12-13, *Žin.*, 2011, Nr. 160-7561 (2011-12-28)

20 straipsnis. Fondo biudžeto ir valstybės biudžeto santykiai

1. Asignavimai iš valstybės biudžeto skiriami, kai dėl Seimo ar Vyriausybės priimtų teisės aktų padidėja kurios nors socialinio draudimo rūšies išlaidos arba sumažėja pajamos, o socialinio draudimo įmokų tarifai šiai socialinio draudimo rūšiai nekeičiami arba keičiami nepakankamu dydžiu.

2. Asignavimai iš valstybės biudžeto ar kitų valstybės piniginių išteklių gali būti skiriami išlaidoms, susijusioms su pensijų sistemos reforma, kompensuojant socialinio draudimo įmokų sumas, pervedamas į pensijų kaupimo bendrovių valdomus pensijų fondus.

3. Valstybės biudžeto asignavimai Fondo biudžetui nustatomi atitinkamų metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

21 straipsnis. Fondo administravimo įstaigų santykiai su kredito įstaigomis ir kitomis įstaigomis, įmonėmis ir organizacijomis

1. Lietuvos Respublikos kredito įstaigos ir kitos įstaigos, įmonės ar organizacijos Fondo lėšų apyvartos operacijas atlieka nemokamai.

2. Kredito įstaiga Fondo administravimo įstaigos nurodymą nurašyti iš šioje kredito įstaigoje asmens atidarytos sąskaitos laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas privalo įvykdyti per Mokėjimų įstatyme nustatytą mokėjimo nurodymo įvykdymo terminą. Kredito įstaiga Fondo administravimo įstaigos nurodymą nurašyti iš šioje kredito įstaigoje esančio asmens indėlio su priklausančiomis palūkanomis nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas privalo įvykdyti pagal pirmą indėlininko pareikalavimą arba suėjus indėlio terminui. Fondo administravimo įstaigos nurodymas nurašyti iš šioje kredito įstaigoje atidarytos asmens sąskaitos nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas turi būti priimamas bei vykdomas ir tada, kai draudėjo sąskaitoje nėra pinigų ar yra mažesnė negu nurašytina pinigų suma. Tokiu atveju nurašymas turi būti atliekamas dalimis tol, kol iš draudėjo sąskaitos bus nurašyta visa nurodyta suma. Fondo administravimo įstaigos nurodymas nurašyti iš šioje kredito įstaigoje esančio asmens indėlio su priklausančiomis palūkanomis laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas turi būti priimamas bei vykdomas ir tada, kai draudėjo indėlio suma yra mažesnė negu nurašytina pinigų suma. Tokiu atveju nurodymas nurašyti laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas įvykdomas tokia dalimi, kokio dydžio yra asmens indėlis kartu su priklausančiomis palūkanomis. Fondo administravimo įstaigos sumažina nurodyme, kuris jau pateiktas kredito įstaigai, numatytą nurašyti sumą, jei laiku nesumokėtos socialinio draudimo įmokos, neginčytini delspinigiai ir neginčijamos baudos iš dalies padengiami kitokiu būdu. Šiuo atveju Fondo administravimo įstaigos apie reikalavimo sumažinimą nedelsdamos praneša kredito įstaigai, o ši pateiktą nurodymą vykdo patikslindama sumas.

3. Jei kredito įstaigai yra pateiktas Fondo administravimo įstaigos nurodymas priverstine tvarka nurašyti nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas iš draudėjo sąskaitos ir atitinkamas antstolių patvarkymas ar kitos valstybinės institucijos sprendimas dėl priverstinio išieškojimo, o draudėjo sąskaitoje nėra pakankamai lėšų visiems minėtiems sprendimams ar nurodymams patenkinti, kredito įstaiga privalo įvykdyti Fondo administravimo įstaigos nurodymą, atsižvelgdama į Civilinio proceso kodekso 754 straipsnyje nustatytą lėšų nurašymo eilę bei minėtų dokumentų pateikimo datą. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje numatytu atveju Fondo administravimo įstaiga patikslina nurašytiną sumą, nurodymo pateikimo data nesikeičia.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

22 straipsnis. Fondo valdybos santykiai su fondais

1. Fondo valdyba gautas nedarbo socialinio draudimo įmokas, taip pat papildomai išieškotas nedarbo socialinio draudimo įmokas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatytais terminais ir tvarka perveda į Užimtumo fondo sąskaitą.

2. Fondo valdyba Sveikatos draudimo įstatymo nustatytas ir gautas privalomojo sveikatos draudimo įmokas, taip pat papildomai išieškotas privalomajam sveikatos draudimui priklausančias draudimo įmokas Sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka perveda į Valstybinės ligonių kasos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sąskaitą. Fondo valdyba atsiskaitymus su Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetu gali vykdyti Sveikatos draudimo įstatymo nustatyto dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto finansuojamų sveikatos priežiūros įstaigų socialinio draudimo įmokų tarpusavio įskaitymais.

3. Fondo valdyba kaupiamąsias pensijų įmokas pensijų kaupimo bendrovių valdomiems pensijų fondams perveda Pensijų kaupimo įstatymo nustatytais terminais ir tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-402](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 144-5236 (2005-12-10)

Nr. [XI-307](#), 2009-06-18, Žin., 2009, Nr. 77-3171 (2009-06-30)

23 straipsnis. Fondo administravimo įstaigų delspinigiai

Fondo administravimo įstaigos moka delspinigius už draudėjams pavėluotai pervestas lėšas ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpoms mokėti ar už pensijų kaupimo bendrovėms dėl Fondo administravimo įstaigų kaltės pavėluotai pervestas kaupiamąsias pensijų įmokas. Delspinigių dydis nustatomas pagal finansų ministro nustatytą normą, taikomą už pavėluotą mokesčių mokėjimą. Delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo tos dienos, kurią draudėjas, nustatytu laiku iš Fondo negavęs lėšų, išmokėjo šią išmoką jos gavėjui iš savo lėšų ar kurią pasibaigė Pensijų kaupimo įstatymo nustatytas terminas pervesti pensijų kaupimo bendrovėms kaupiamąsias pensijų įmokas, ir skaičiuojami tol, kol bus pervesta draudėjo išmokėtų šių išmokų suma ar nesumokėtų pensijų kaupimo bendrovėms kaupiamųjų pensijų įmokų suma.

PENKTASIS SKIRSNIS SOCIALINIO DRAUDIMO VALDYMO SISTEMA

24 straipsnis. Socialinio draudimo valdymo sistema, dalyviai ir Fondo valdymo struktūra

1. Socialinio draudimo valdymo sistemą sudaro:

- 1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;
- 2) Fondo taryba;
- 3) Fondo valdyba;
- 4) Fondo valdybos teritoriniai skyriai ir kitos įstaigos.

2. Socialinio draudimo sistemos dalyviais taip pat yra:

- 1) draudėjai ir apdraustieji;
- 2) Valstybinė mokesčių inspekcija;
- 3) Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
- 4) Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- 5) pensijų kaupimo bendrovės.

3. Fondo valdymo struktūrą sudaro Fondo valdyba, Fondo valdybos teritoriniai skyriai ir kitos įstaigos.

25 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos funkcijos socialinio draudimo valdymo sistemoje

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama socialinio draudimo valdymo funkcijas ir įgyvendindama šioje srityje valstybės politiką:

- 1) koordinuoja socialinio draudimo bei strateginių jo krypčių plėtojimą;
- 2) analizuoja, ar socialinio draudimo teikiamos garantijos atitinka valstybės bei apdraustųjų asmenų ir išmokų gavėjų interesus;
- 3) rengia ir teikia Vyriausybei teisės aktų projektus, susijusius su socialinio draudimo politikos vykdymu;
- 4) nustato perspektyvinius ir artimiausius socialinio draudimo uždavinius;
- 5) kontroliuoja Fondo valdybos veiklą ir organizuoja šios veiklos patikrinimus;
- 6) pagal kompetenciją tvirtina Fondo valdybos nuostatus ir kitus teisės aktus;
- 7) teikia Vyriausybei Fondo biudžeto projektą ir Fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

26 straipsnis. Fondo taryba

1. Fondo taryba yra lygiateisio trišalio bendradarbiavimo pagrindu sudaryta kolegiali institucija, nagrinėjanti ir priimanti sprendimus socialinio draudimo politikos įgyvendinimo klausimais.

2. Fondo tarybą sudaro 15 narių.

3. Fondo taryba sudaroma iš vienodo skaičiaus lygiateisių narių, atstovaujančių apdraustųjų interesus ginančioms organizacijoms, darbdavių organizacijoms bei valstybės institucijoms.

4. Apdraustųjų asmenų ir darbdavių atstovus deleguoja atstovaujamos organizacijos savo susitarimu, o valstybės institucijų atstovus skiria Vyriausybė. Fondo tarybos sudėtį socialinės apsaugos ir darbo ministro teikimu tvirtina Vyriausybė.

5. Fondo tarybos veiklai rotacijos principu vadovauja jos pirmininkas. Jį Fondo tarybos nariai renka šešiams mėnesiams.

6. Fondo tarybos sprendimai priimami jos narių balsų dauguma. Esant vienodam balsų skaičiui, Fondo tarybos pirmininko balsas yra lemiamas.

7. Fondo taryba veikia pagal savo patvirtintą reglamentą.

8. Fondo tarybos darbą techniškai aptarnauja Fondo valdyba.

9. Fondo taryba gali turėti visuomeninių patarėjų. Jų skaičių nustato Fondo tarybos reglamentas.

10. Fondo tarybos sprendimai, pasiūlymai bei išvados teikiamos socialinio draudimo valdymo sistemoje dalyvaujančioms institucijoms.

27 straipsnis. Fondo tarybos kompetencija

Fondo taryba:

1) nagrinėja bei teikia pasiūlymus ir išvadas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai apie tai, kaip įgyvendinami socialinį draudimą reglamentuojantys teisės aktai ir kaip vykdoma Fondo valdybos veikla;

2) teikia pasiūlymus ir išvadas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl socialinį draudimą reglamentuojančių įstatymų projektų;

3) teikia siūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl socialinio draudimo įmokų tarifų, asignavimų iš valstybės biudžeto skyrimo, Fondo rezervo sudarymo;

4) nagrinėja ir teikia pasiūlymus Fondo valdybai dėl draudėjų prašymų atidėti socialinio draudimo įmokų skolų ar delspinigių, viršijančių 100 tūkst. Lt, mokėjimą;

5) svarsto ir pateikia išvadą Fondo valdybai bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl Fondo biudžeto projekto;

6) svarsto metinių Fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį kartu su valstybinio audito išvada ir audito ataskaita bei teikia nuomonę Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl Fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio. Ši nuomonė įforminama Fondo tarybos nutarimu;

7) pagal savo patvirtintą metodiką tvirtina praeitų metų draudžiamąsias pajamas ir nustato einamųjų metų draudžiamąsias pajamas; nustatyta tvarka jas tvirtina Vyriausybė;

8) vadovaudamasi Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, tvirtina kiekvieno draudėjo priskyrimą konkrečiai įmokų tarifo grupei;

9) nagrinėja ir sprendžia kitus socialinio draudimo bei turinčius įtakos jo organizavimui ir veiklos rezultatams klausimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

28 straipsnis. Fondo valdyba

1. Fondo valdyba yra viešojo administravimo įstaiga, organizuojanti socialinį draudimą ir vykdanči operatyvų Fondo lėšų tvarkymą ir apskaitą, užtikrindama priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų sumų, baudų, delspinigių surinkimą į Fondą ir išieškojimą, teisingą duomenų apie apdraustuosius asmenis tvarkymą bei įstatymuose nustatytų socialinio draudimo išmokų paskyrimą ir mokėjimą gavėjams. Fondo valdyba yra biudžetinė įstaiga, turinti antspaudą su savo pavadinimu ir Lietuvos valstybės herbu, spaudą su savo pavadinimu ir įstatymų nustatyta tvarka patvirtinta simbolika, atsiskaitomąsias ir specialiųjų lėšų sąskaitas Lietuvos Respublikoje registruotose kredito įstaigose ir sudaranti Fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį.

2. Fondo valdyba steigama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos ir yra išlaikoma iš Fondo lėšų bei veikia pagal šį įstatymą ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nuostatus.

3. Fondą administruoja Fondo valdyba, vadovaujama direktoriaus. Šį konkurso tvarka skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Fondo valdybos direktorius yra tiesiogiai atskaitingas socialinės apsaugos ir darbo ministrui.

4. Fondo valdyba, vadovaudamasi Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nuostatais ir kitais teisės aktais, socialinio draudimo funkcijoms vykdyti steigia Fondo valdybos teritorinius skyrius bei kitas įstaigas ir tvirtina jų nuostatus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

29 straipsnis. Fondo valdybos funkcijos ir teisės

1. Fondo valdyba, organizuodama socialinį draudimą ir vykdydama Fondo biudžetą:

1) rengia ir suderinusi su atitinkamomis valstybės institucijomis teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Fondo biudžeto projektą ir Fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį kartu su Fondo tarybos išvada;

2) pagal savo kompetenciją administruoja socialinio draudimo įmokas, užtikrina socialinį draudimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų socialinio draudimo išmokų teisingą apskaičiavimą, skyrimą ir organizuoja socialinio draudimo išmokų mokėjimą laiku;

3) sudaro sutartis su juridiniais ar fiziniais asmenimis dėl socialinio draudimo funkcijų vykdymo;

4) koordinuoja ir užtikrina Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų įstaigų efektyvų ir kokybišką darbą bei juos kontroliuoja;

5) Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja šio įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje nurodytų asmenų socialinį draudimą;

6) atsiskaito socialinės apsaugos ir darbo ministrui bei Fondo tarybai už Fondo veiklą ir teikia informaciją apie Fondo biudžeto vykdymą;

7) tvarko Fondo administravimo informacinę sistemą;

8) tvarko apdraustųjų asmenų, dalyvaujančių pensijų kaupime pagal Pensijų kaupimo įstatymą, ir pensijų kaupimo sutarčių duomenis;

9) organizuoja kaupiamųjų pensijų įmokų pervedimą į apdraustųjų asmenų pasirinktus pensijų kaupimo bendrovių valdomus pensijų fondus bei socialinio draudimo įmokų pervedimą į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sąskaitą ir į Lietuvos darbo biržos sąskaitą;

10) nustato ir tvirtina Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių skaičių;

11) tvirtina Fondo lėšų naudojimo tvarkos aprašą;

12) neteko galios nuo 2011 m. sausio 1 d.;

13) organizuoja Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymą;

14) užtikrina įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytų išmokų iš valstybės biudžeto teisingą ir laiku skyrimą ir (ar) mokėjimą;

15) nagrinėja apdraustųjų asmenų, draudėjų, socialinio draudimo išmokų gavėjų, asmens sveikatos priežiūros įstaigų skundus dėl Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų ir sprendimų;

16) organizuoja ir vykdo laikinojo nedarbingumo, ilgalaikio ir pastovaus darbingumo netekimo (invalidumo) nustatymo pagrįstumo, teisėtumo ir teisingumo tikrinimus, tais klausimais teikia metodinę ir praktinę pagalbą Fondo valdybos teritoriniams skyriams;

17) teikia siūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl socialinio draudimo teisės aktų tobulinimo ar pakeitimo;

18) teikia nurodymus Fondo administravimo įstaigoms dėl išmokų skyrimą ir mokėjimą reglamentuojančių teisės aktų taikymo;

19) teikia Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją, reikalingą socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo kontrolei užtikrinti;

20) Tarybos reglamento 1408/71/EEB ir Tarybos reglamento 574/72/EEB bei kitais Lietuvos Respublikos sudarytų tarptautinių sutarčių dėl socialinės apsaugos nustatytais atvejais veikia kaip kompetentinga įstaiga ir užtikrina šių sutarčių įgyvendinimą;

21) nagrinėja, aiškina ir sprendžia klausimus, susijusius su socialinį draudimą reglamentuojančių teisės aktų taikymu;

22) vykdo kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

2. Fondo valdyba turi teisę:

1) įstatymų nustatyta tvarka įsigyti, parduoti, nuomoti ar išsinuomoti turtą, reikalingą socialinio draudimo funkcijoms atlikti;

2) įstatymų nustatyta tvarka įsigyti vertybinių popierių ir juos valdyti bei jais disponuoti;

3) įstatymų nustatyta tvarka sudaryti sutartis su Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių ūkio subjektais;

4) atstovauti Fondo administravimo įstaigoms tarptautinėse organizacijose;

5) įstatymų nustatyta tvarka steigti įmones ar įstaigas, susijusias su valstybinio socialinio draudimo funkcijų vykdymu arba padedančias jas vykdyti, bei tvirtinti jų nuostatus;

6) Fondo tarybos pritarimu atsisakyti arba Fondo valdybos nustatyta tvarka perleisti visus ar dalį kreditorinių finansinių reikalavimų;

7) suderinusi su Fondo taryba įgyvendinti priemones papildomoms pajamoms gauti;

8) atidėti socialinio draudimo įmokų už apdraustuosius asmenis įsiskolinimo mokėjimą iki vieno metų ir priskaičiuotų delspinigių nuo pavėluotai pervestų socialinio draudimo įmokų už apdraustuosius asmenis išieškojimo laiką, atleisti nuo delspinigių ir baudų mokėjimo;

9) pripažinti socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų skolas beviltiškoms, jeigu jų neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba jas priverstinai išieškoti netikslinga

socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai: nerasta socialinio draudimo įmokų mokėtojo turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus); priverstinio išieškojimo išlaidos didesnės už mokestinę nepriemoką; netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, kadangi sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidas), asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama;

10) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ginčyti darbingumo lygio (darbingumo netekimo), jo priežasties, atsiradimo laiko ir termino nustatymo teisingumą;

11) vykdant savo funkcijas, įstatymų nustatyta tvarka gauti reikalingą informaciją ir duomenis;

12) perleisti įmonės, kuriai iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla, mokestinės nepriemokos reikalavimo teisę AB Turto bankui abipusio susitarimo pagrindu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

30 straipsnis. Fondo valdybos teritoriniai skyriai ir kitos įstaigos

1. Fondo valdybos teritoriniai skyriai yra Fondo valdybos steigiamos teritorinės įstaigos, kurių pagrindinis uždavinys – operatyvus Fondo lėšų tvarkymas užtikrinant priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų surinkimą ir išieškojimą į Fondą laiku ir teisingą socialinio draudimo išmokų paskyrimą ir mokėjimą gavėjams. Fondo valdybos teritoriniai skyriai pavaldūs ir atskaitingi Fondo valdybai. Fondo valdybos teritoriniam skyriui vadovauja direktorius. Jį skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Fondo valdybos direktorius Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Fondo valdybos teritoriniai skyriai yra išlaikomi iš Fondo lėšų ir veikia pagal šį įstatymą ir Fondo valdybos tvirtinamus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų įstaigų nuostatus.

3. Fondo valdybos teritoriniai skyriai steigiami socialinio draudimo funkcijoms vykdyti, atsižvelgiant į klientų srautus ir jų poreikius. Fondo valdybos teritorinių skyrių veiklą reglamentuoja jų nuostatai.

4. Fondo valdybos teritoriniai skyriai yra biudžetinės įstaigos, turinčios antspaudą su savo pavadinimu ir Lietuvos valstybės herbu, spaudą su savo pavadinimu ir įstatymų nustatyta tvarka patvirtinta simbolika, atsiskaitomąsias ir specialiųjų lėšų sąskaitas Lietuvos Respublikoje registruotose kredito įstaigose ir sudarančios Fondo valdybos atitinkamo teritorinio skyriaus finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

5. Kitų Fondo įstaigų veiklą reglamentuoja jų nuostatai, tvirtinami Fondo valdybos direktoriaus. Šių įstaigų nuostatuose nustatomi įstaigų uždaviniai, funkcijos, teisės, darbo organizavimas, finansavimas, valdymas, veiklos kontrolė ir kt.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

31 straipsnis. Fondo valdybos teritorinių skyrių funkcijos

Fondo valdybos teritoriniai skyriai:

1) kontroliuoja priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų, baudų, delspinigių sumokėjimą ir vykdo laiku nesumokėtų socialinio draudimo įmokų, baudų ir delspinigių priverstinį išieškojimą;

2) priima prašymus gauti pensiją, pašalpą ar kitą išmoką ir ją skiria;

- 3) tvarko apdraustųjų asmenų įskaitą ir kontroliuoja duomenų keitimo apdraustųjų asmenų įskaitoje pagrįstumą bei išduoda asmenims nustatytos formos valstybinio socialinio draudimo pažymėjimus;
- 4) analizuoja socialinio draudimo rodiklius ir įgyvendina priemones šiems rodikliams pagerinti, teikia atitinkamus pasiūlymus Fondo valdybai;
- 5) Fondo valdybos nustatyta tvarka atlieka socialinio draudimo lėšų apskaitą;
- 6) apskaičiuoja delspinigius;
- 7) priverstine tvarka išieško iš draudėjų lėšas, jų išmokėtas iš Fondo pažeidžiant nustatytą tvarką;
- 8) įstatymų nustatyta tvarka išieško dėl gavėjų kaltės permokėtas pensijų, pašalpų ir kitų išmokų sumas;
- 9) įformina ir saugo pensijų, pašalpų ar kitų išmokų gavėjų bylas, išduoda jiems nustatytos formos pažymėjimus;
- 10) moka pensijas, pašalpas ar kitas išmokas ir tvarko jų apskaitą;
- 11) nagrinėja pareiškimus ir skundus socialinio draudimo klausimais, ypatingais atvejais padeda pareiškėjams gauti pensijai arba pašalpai skirti reikalingus dokumentus;
- 12) teisės aktų nustatyta tvarka skiria ir moka išmokas iš valstybės biudžeto lėšų;
- 13) pagal susitarimą su savivaldybės valdymo institucijomis moka socialinio pobūdžio išmokas iš savivaldybių biudžetų;
- 14) kontroliuoja nedarbingumo pažymėjimų, profesinės reabilitacijos pažymėjimų bei nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo ir tęsimo teisėtumą bei pagrįstumą (laikinojo nedarbingumo nustatymo teisėtumą ir pagrįstumą);
- 15) tikrina bei Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ginčija darbingumo lygio (darbingumo netekimo), jo priežasties, atsiradimo laiko ir termino nustatymo pagrįstumą ir teisingumą;
- 16) Fondo valdybos nustatyta tvarka kaupia duomenis apie nesukakusių senatvės pensijos amžiaus asmenų įgytą socialinio draudimo ir jam prilyginamą stažą bei turėtas draudžiamąsias ir joms prilyginamas pajamas;
- 17) atideda baudų (išskyrus baudas, skiriamas vadovaujantis Administracinių teisės pažeidimų kodeksu) išieškojimą iki vieno metų, socialinio draudimo įmokų už savarankiškai dirbančius asmenis įsiskolinimo mokėjimą iki vieno metų ir delspinigių, priskaičiuotų nuo pavėluotai pervestų socialinio draudimo įmokų už savarankiškai dirbančius asmenis, išieškojimo laiką;
- 18) teisės aktų nustatyta tvarka teikia duomenis apie draudėją, apdraustąjį asmenį arba socialinio draudimo išmokos gavėją;
- 19) sudaro sutartis su šio įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje nurodytais asmenimis ir tvarko šių asmenų įskaitos duomenis;
- 20) vykdo asmenų, draudžiamų valstybės lėšomis, socialinį draudimą bei apskaitą;
- 21) Fondo valdybos pritarimu gali perimti draudėjų finansinius reikalavimus;
- 22) vykdo kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)

32 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos funkcijos socialinio draudimo sistemoje

Valstybinė mokesčių inspekcija šio įstatymo ir Mokesčių administravimo įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka vykdo šias su socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo kontrole, ginčų nagrinėjimu susijusias funkcijas:

1) registruoja draudėjus ir teikia jiems informaciją apie socialinio draudimo įmokų mokėjimo prievole;

2) tikrina draudėjų ir apdraustųjų socialinio draudimo įmokų apskaičiavimą, taip pat šių įmokų sumokėjimą, kiek tai susiję su tikrinamais draudėjais, skiria baudas už tikrinant nustatytus pažeidimus;

3) įformina bei patvirtina patikrinimo rezultatus;

4) nagrinėja mokestinius ginčus dėl tikrinant naujai apskaičiuotų socialinio draudimo įmokų sumų, paskirtų baudų;

5) turi teisę atstovauti Fondo interesams įmonėse, viešosiose įstaigose, kurioms iškeltos bankroto ar restruktūrizavimo bylos pagal Įmonių bankroto įstatymo ir Įmonių restruktūrizavimo įstatymo suteiktas kreditoriaus teises Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos ir Fondo valdybos abipusio susitarimo pagrindu;

6) teikia Fondo valdybai ir Fondo valdybos teritoriniams skyriams informaciją, reikalingą socialiniam draudimui vykdyti. Socialinio draudimo įmokų kontrolės ir informacijos teikimo tvarką nustato Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, suderinusi su Fondo valdyba.

33 straipsnis. Lietuvos darbo biržos funkcijos socialinio draudimo sistemoje

Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos:

1) disponuoja įstatymų ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka iš Fondo gautomis lėšomis, skirsto jas teritorinėms darbo biržoms darbo rinkos politikos priemonėms finansuoti ir vykdo jų panaudojimo kontrolę;

2) įstatymų nustatyta tvarka skiria ir moka nedarbo socialinio draudimo ir kitas numatytas pinigines išmokas;

3) kas ketvirtį teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Lietuvos darbo biržos veiklos ir nedarbo socialinio draudimo lėšų panaudojimo ataskaitas.

33 straipsnio redakcija nuo 2013-01-01:

33 straipsnis. Lietuvos darbo biržos funkcijos socialinio draudimo sistemoje

Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įstatymų nustatyta tvarka apskaičiuoja ir skiria nedarbo socialinio draudimo išmokas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-307](#), 2009-06-18, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3171 (2009-06-30)

34 straipsnis. Valstybinės ligonių kasos funkcijos socialinio draudimo sistemoje

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos:

1) teisės aktų nustatyta tvarka disponuoja iš Fondo gautomis lėšomis;

2) įstatymų nustatyta tvarka vykdo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą.

35 straipsnis. Pensijų kaupimo bendrovių funkcijos

Pensijų kaupimo bendrovės:

1) teisės aktų nustatyta tvarka sudaro duomenų teikimo sutartį su Fondo valdyba;

2) įstatymų nustatyta tvarka sudaro pensijų kaupimo sutartis su asmenimis, pareiškusiais norą ir turinčiais teisę tapti pensijų kaupimo dalyviais, ir apie sudarytas bei nutrauktas pensijų kaupimo sutartis praneša Fondo administravimo įstaigoms;

3) ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus praneša kiekvienam pensijų kaupimo dalyviui apie jo asmeninėje sąskaitoje apskaičiuoto pensijų turto dydį.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS FONDO ADMINISTRAVIMO ĮSTAIGŲ TEISĖS IR ATSAKOMYBĖ

36 straipsnis. Fondo administravimo įstaigų teisės

1. Fondo valdyba ir Fondo valdybos teritoriniai skyriai turi teisę tikrinti dokumentus, kuriais grindžiamos jų administruojamos socialinio draudimo įmokos ir socialinio draudimo išmokos.

2. Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojai, atlikdami šio įstatymo jiems pavestas funkcijas, turi teisę:

1) neatlygintinai gauti iš įmonių, įstaigų bei organizacijų ir kitų asmenų, įskaitant kredito įstaigas, pareigoms atlikti reikalingą informaciją, paaiškinimus bei dokumentų socialinio draudimo klausimais nuorašus;

2) be išankstinio įspėjimo, pateikę tarnybinį pažymėjimą, įeiti į draudėjo patalpas (įskaitant ir nuomojamas) ar teritoriją, susijusias su jo veikla. Be išankstinio įspėjimo įeiti į draudėjo patalpas ar teritoriją (įskaitant ir nuomojamas) galima tik draudėjo darbo metu. Kitais atvejais reikalingas draudėjo sutikimas;

3) laikinai – iki 30 kalendorinių dienų – paimti iš draudėjo dokumentus, kuriuose fiksuojamos darbo pajamos, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, taip pat socialinio draudimo išmokos iš Fondo lėšų, palikus dokumentų paėmimo aktą (šiuo atveju draudėjui turi būti leidžiama pasidaryti paimamų dokumentų kopijas);

4) laikinai – iki 30 kalendorinių dienų – užantspauduoti dokumentų, vertybinių popierių, pinigų ir materialinių vertybių saugojimo vietas (jei įmanoma, netrukdam draudėjo veiklai), daryti dokumentų kopijas arba išrašus, žymas ant draudėjo dokumentų, kad būtų išvengta jų klastojimo;

5) duoti draudėjui privalomus vykdyti nurodymus socialinio draudimo klausimais;

6) vadovaudamiesi Administracinių teisės pažeidimų kodeksu, surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus dėl pažeidimų, kurių išaiškinimas priklauso Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų kompetencijai;

7) pareikalauti iš draudėjo sutvarkyti buhalterinę apskaitą;

8) gauti iš draudėjo paaiškinimus dėl socialinio draudimo įmokų ir socialinio draudimo išmokų mokėjimo, draudėjo pateikiamų socialinio draudimo duomenų paaiškinimus bei paaiškinimus iš draudėjo teritorijoje esančių asmenų dėl darbo santykių, kai yra pagrindas manyti, kad jie faktiškai ten dirba;

9) surašyti nustatytų pažeidimų aktus dėl socialinio draudimo išmokų apskaičiavimo, žalos, padarytos Fondui, atlyginimo arba nepriemokų išmokėjimo gavėjams, taip pat kitų šio įstatymo reikalavimų vykdymo;

10) atlikti kitų teisės aktų numatytus veiksmus.

3. Fondo valdybos direktorius ir jo pavaduotojai, Fondo valdybos teritorinių skyrių direktoriai ir jų pavaduotojai turi teisę:

1) priverstine tvarka išieškoti iš draudėjų sąskaitų Lietuvos Respublikos kredito įstaigose laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas bei delspinigius ir baudas;

2) duoti nurodymus Lietuvos Respublikos kredito įstaigoms nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš draudėjų sąskaitų, jeigu jie skolingi ir nemoka socialinio draudimo įmokų ilgiau kaip 3 mėnesius;

3) įstatymų nustatyta tvarka skirti administracines nuobaudas. Paskirtos piniginės baudos išieškomos į Fondo biudžetą;

4) kreiptis į įmonių, įstaigų, organizacijų vadovus dėl aplinkybių ir sąlygų, trukdančių Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojams tinkamai atlikti pareigas. Įmonių, įstaigų, organizacijų vadovai privalo išnagrinėti Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojų nurodymus ir nedelsdami pranešti Fondo administravimo įstaigai apie priimtas priemones;

5) duoti nurodymą skolininko darbdaviui, pensijos, stipendijos, pašalpos mokėtojui išieškoti iš skolininko darbo užmokesčio, pensijos, stipendijos, pašalpos nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, delspinigius ir baudas į Fondą;

6) teikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui pasiūlymus dėl draudėjo likvidavimo inicijavimo Civilinio kodekso nustatytais atvejais;

7) inicijuoti bankroto bylą iškėlimą.

4. Fondo valdybos direktorius ir jo pavaduotojai turi teisę:

1) kreiptis dėl draudėjo turto priverstinės hipotekos ar įkeitimo įregistravimo Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka;

2) areštuoti draudėjo turtą, jeigu nesumokėtos Fondui socialinio draudimo įmokos, baudos ir (ar) delspinigiai;

3) atsisakyti socialinio draudimo išmokos permokos išieškojimo, jeigu išmokos permokos teisės aktų nustatyta tvarka nėra galimybės išieškoti arba jeigu ji yra susidariusi ne dėl išmokos gavėjo kaltės (nesąžiningumo) ir nėra galimybės teisės aktų nustatyta tvarka jos išieškoti iš kaltų asmenų (jų teisių ir pareigų perėmėjų), arba jeigu jos neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių, arba ją išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai: nerasta asmens turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus); išieškojimo išlaidos didesnės už išmokos permoką; netikslinga išieškoti išmokos permoką, kadangi sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidas), asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama.

5. Fondo valdybos teritorinių skyrių direktoriai ir jų pavaduotojai turi teisę priimti sprendimus dėl socialinio draudimo išmokų gavėjų kaltės permokėtų socialinio draudimo ir kitų išmokų, kurių skyrimas ir mokėjimas pavestas šiems teritoriniams skyriams, sumų išieškojimo, neapribojant kokiu nors terminu.

6. Fondo administravimo įstaigų valstybės tarnautojai ar darbuotojai, įgyvendindami įstatymų jiems suteiktas teises ir eidami pareigas, atliekamus veiksmus įformina dokumentais. Jų formas (aktas, pažyma, nurodymas, nutarimas, raginimas ir kt.) ir užpildymo tvarką nustato Fondo valdyba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

37 straipsnis. Fondo administravimo įstaigų sprendimų ir veiksmų apskundimas

1. Draudėjai, apdraustieji asmenys ir kiti suinteresuoti asmenys (toliau šiame straipsnyje – suinteresuoti asmenys) turi teisę apskusti Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų Fondo įstaigų, susijusių su Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimu, sprendimus ir veiksmus (neveikimą) Fondo valdybai. Fondo valdyba yra privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija.

2. Skundai Fondo valdybai dėl Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų Fondo įstaigų, susijusių su Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimu, sprendimų ir veiksmų (neveikimo) nagrinėjami, jeigu jie pateikti per 20 darbo dienų nuo tos dienos, kurią suinteresuotas asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie skundžiamo veiksmo atlikimą (neatlikimą) ar sprendimo priėmimą, o skundai dėl nepriimto sprendimo – per 20 darbo dienų nuo tos dienos, kurią baigėsi sprendimui priimti nustatytas terminas. Skundui paduoti nustatytas terminas, praleistas dėl svarbių priežasčių, kurias asmuo pagrindžia atitinkamais dokumentais, Fondo valdybos direktoriaus ar jo pavaduotojo sprendimu gali būti atnaujinamas. Skundų nagrinėjimo tvarką Fondo valdyboje nustato Fondo valdybos direktorius.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytais terminais pateiktas skundas Fondo valdyboje turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl jo priimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas dar iki 20 darbo dienų, jeigu skundui nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie tai turi būti raštu pranešta suinteresuotam asmeniui.

4. Fondo valdyba, išnagrinėjusi skundą, gali jį patenkinti visą ar iš dalies, taip pat skundą atmesti. Fondo valdybos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka priimtas sprendimas gali būti skundžiamas teismui.

5. Fondo valdybos sprendimai ir veiksmai (neveikimas) (išskyrus numatytus šio straipsnio 4 dalyje) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Skundai dėl Fondo valdybos teritorinių skyrių sprendimų pensijų klausimais paduodami ir nagrinėjami Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų nustatyta tvarka.

7. Draudėjų skundai dėl tikrinant papildomai priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų sumų, paskirtų baudų ir dėl kitų Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų veiksmų nagrinėjami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

8. Ginčus dėl pensijų socialinio draudimo stažo, draudžiamųjų ir joms prilyginamų pajamų nagrinėja teismas.

9. Fondo administravimo įstaigos atleidžiamos nuo žyminio mokesčio mokėjimo visais atvejais, kai jos vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų joms priskirtas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS

V.LANDSBERGIS

Lietuvos Respublikos
valstybinio socialinio draudimo
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1971 m. liepos 5 d. Tarybos reglamentas 1408/71/EEB dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, persikeliantiems Bendrijoje.

2. 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentas 574/72/EEB, nustatantis Reglamento Nr. 1408/71/EEB dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, persikeliantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba-Atkuriamasis Seimas, Įstatymas

Nr. [I-2501](#), 92.04.16, *Žin.*, 1992, Nr. 13-350

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-455](#), 94.05.12, *Žin.*, 1994, Nr. 39-702 (94.05.25)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAPILDYMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-623](#), 94.11.03, Žin., 1994, Nr. 88-1666 (94.11.16)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1995 metų sausio 1 dienos.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-676](#), 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-869](#), 95.04.27, Žin., 1995, Nr. 36-889 (95.05.03)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1024](#), 95.07.05, Žin., 1995, Nr. 59-1481 (95.07.19)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO
PAPILDYMO IR PAKEITIMO

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1062](#), 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1353](#), 96.05.28, Žin., 1996, Nr. 53-1250 (96.06.05)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 37⁽¹⁾ IR 38
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1369](#), 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3, 27, 37⁽¹⁾
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 23, 24, 25 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1997 m. sausio 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1545](#), 96.09.25, Žin., 1996, Nr. 98-2232 (96.10.11)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 45
STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-361](#), 97.07.01, Žin., 1997, Nr. 67-1651 (97.07.16)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 38
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-384](#), 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1665 (97.07.16)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 37⁽¹⁾
STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-964](#), 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3191 (98.12.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 41
STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-987](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3242 (98.12.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 34
STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1086](#), 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 6, 22, 28, 29,
30, 36, 38, 42, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI PAPILDYMO 38⁽¹⁾ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1188](#), 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 7, 26, 28,
30, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 28⁽¹⁾ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

Įsigaliojus šiam įstatymui, ūkininkai atleidžiami nuo nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo įmokų,
delspinigių ir baudų mokėjimo už laikotarpį nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. sausio 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1355](#), 99.10.14, Žin., 1999, Nr.88-2583 (99.10.20)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 34
STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1999 m. lapkričio 1 d.

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1383](#), 99.11.04, Žin., 1999, Nr.99-2844 (99.11.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 45
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1573](#), 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-763 (00.04.05)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 7, 17, 26, 34, 35, 44 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1705](#), 00.05.23, Žin., 2000, Nr.45-1299 (00.06.02)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 20, 21 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas neteko galios nuo 2001 m. sausio 1 d.:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-113](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 111-3577 (2000 12 29)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 20, 21 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PANAIKINIMO IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1785](#), 00.07.04, Žin., 2000, Nr.58-1714 (00.07.19)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1788](#), 00.07.04, Žin., 2000, Nr.56-1652 (00.07.12)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-98](#), 2000 12 20, Žin., 2000, Nr. 111-3570 (2000 12 29)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 26, 27 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-113](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 111-3577 (2000 12 29)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 20, 21 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PANAIKINIMO IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-546](#), 2001-10-11, Žin., 2001, Nr. 91-3189 (2001-10-26)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 34, 36, 37(1), 38 STRAIPSNIŲ, IV SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR 28, 28(1), 29, 30, 31, 32, 33, 35 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

1. Ūkininkų bei jų ūkių narių socialinio draudimo nuo 2000 m. sausio 1 d. iki 2001 m. kovo 1 d. stažas skaičiuojamas pagal į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą faktiškai sumokėtas sumas.

2. Į ūkininkų ūkių registrą nepersiregistravę ūkininkai atleidžiami nuo nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų mokėjimo už laikotarpį nuo 2000 m. sausio 1 d. iki 2001 m. kovo 1 d.

3. Individualių (personalinių) įmonių savininkai, ūkininkai bei patentus įsigiję asmenys, sukakę senatvės pensijos amžių ir gaunantys šalpos (socialinę) pensiją, atleidžiami nuo nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų mokėjimo.

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-615](#), 2001-11-20, Žin., 2001, Nr. 103-3657 (2001-12-07)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 34, 36, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-869](#), 2002-05-07, Žin., 2002, Nr. 52-1983 (2002-05-24)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 1, 2, 34, 36, 37(1), 38, 42, 43, 44, 45, 46
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo įsigaliojimas pakeistas Įstatymu Nr. [IX-1229](#):
Šis Įstatymas, išskyrus 12 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalyje numatytą išlygą, įsigalioja nuo 2004 m. sausio
1 d. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 44 straipsnio 1 dalis įsigalioja nuo 2002 m. spalio 1 d.
Šis įstatymas neteko galios nuo 2004 m. sausio 1 d. Tai nusako įstatymas Nr. IX-1831

Pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1229](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5521 (2002-12-24)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 1, 2, 34, 36, 37(1), 38, 42, 43, 44, 45,
46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 11, 12, 13 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas neteko galios nuo 2004 m. sausio 1 d. Tai nusako įstatymas Nr. IX-1831

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-893](#), 2002-05-21, Žin., 2002, Nr. 56-2226 (2002-06-07)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 42 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1029](#), 2002-07-04, Žin., 2002, Nr. 73-3095 (2002-07-19)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka taikoma mokant valstybinio
socialinio draudimo įmokas nuo pajamų, gautų nuo 2002 m. sausio 1 d.

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1213](#), 2002-12-03, Žin., 2002, Nr. 123-5509 (2002-12-24)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 42 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1246](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 124-5621 (2002-12-27)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 5 dalies nuostatas dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4
straipsnio 1 dalies 12 punkto pakeitimo, įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.
Šio Įstatymo 1 straipsnio 5 dalies nuostatos dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1
dalies 12 punkto pakeitimo įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO, VALSTYBINIO SOCIALINIO
DRAUDIMO ĮSTATYMO, LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO,
NELAIMINGŲ ATSIDIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO

ĮSTATYMO, ŽALOS ATLYGINIMO DĖL NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE AR SUSIRGIMŲ PROFESINE LIGA LAIKINOJO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1507](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1913 (2003-05-01)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 37(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1728](#), 2003-09-11, Žin., 2003, Nr. 91(1)-4107 (2003-09-26)
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. spalio 1 d.

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1748](#), 2003-10-07, Žin., 2003, Nr. 101-4535 (2003-10-29)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1831](#), 2003-11-18, Žin., 2003, Nr. 113-5056 (2003-12-03)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 1, 2, 34, 36, 38, 44, 45, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 33 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas, išskyrus 10 straipsnį, įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.
Iki šio Įstatymo įsigaliojimo pradėti ginčai su draudėjais dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir jos teritorinių skyrių priimtų sprendimų, susijusių su valstybinio socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimu, delspinigių priskaičiavimu ir baudų paskyrimu, nagrinėjami pagal taisykles, galiojusias iki šio Įstatymo įsigaliojimo.

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2535](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6295 (2004-11-26)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija
Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

38.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-211](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, ŽALOS ATLYGINIMO DĖL NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE AR SUSIRGIMŲ PROFESINE LIGA LAIKINOJO ĮSTATYMO BEI VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.

39.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-401](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 144-5235 (2005-12-10)

DIPLOMATINĖS TARNYBOS ĮSTATYMO, VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO IR NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. sausio 1 d.

40.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-402](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 144-5236 (2005-12-10)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO IR SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

41.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-475](#), 2005-12-23, Žin., 2005, Nr. 153-5642 (2005-12-31)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. sausio 1 d.

42.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-594](#), 2006-05-04, Žin., 2006, Nr. 57-2024 (2006-05-20)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO IR NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. birželio 1 d.

43.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-656](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2673 (2006-06-28)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3, 4, 5, 6, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 3 straipsnio 2 punkto bei 6 straipsnio 1 dalies pakeitimas įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d. Šio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 4 dalių papildymas ir pakeitimas, 5 straipsnio 3 dalies pakeitimas bei 9 straipsnio 7 dalies pakeitimas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo pakeitimas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1397](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5652 (2007-12-29)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3, 4, 5, 6, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 2, 3, 5 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NEGALIOJANČIAIS IR 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

44.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1068](#), 2007-04-03, Žin., 2007, Nr. 43-1630 (2007-04-19)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. liepos 1 d.

45.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1396](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5651 (2007-12-29)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 21, 29, 31, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. sausio 1 d.

46.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1775](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5025 (2008-11-15)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

47.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1800](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5236 (2008-11-25)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 5 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-92](#), 2008-12-19, Žin., 2008, Nr. 149-6018 (2008-12-30)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 5 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

48.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-93](#), 2008-12-19, Žin., 2008, Nr. 149-6019 (2008-12-30)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 29, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo baigiamosios nuostatos pakeistos:

1)

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-171](#), 2009-02-17, Žin., 2009, Nr. 25-973 (2009-03-05)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 29, 31
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Šio įstatymo nuostatos taikomos nuo 2009 m. sausio 1 d.

2)

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-390](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3982 (2009-08-04)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 29, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3)

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-527](#), 2009-12-08, Žin., 2009, Nr. 151-6774 (2009-12-22)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 29, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

4)

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-931](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4225 (2010-07-10)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 29, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

49.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-170](#), 2009-02-17, Žin., 2009, Nr. 25-972 (2009-03-05)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 6, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo nuostatos taikomos nuo 2009 m. sausio 1 d.

50.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-307](#), 2009-06-18, Žin., 2009, Nr. 77-3171 (2009-06-30)
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 22 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2009 m. rugpjūčio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

51.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-389](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3981 (2009-08-04)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2, 3, 4, 5 straipsniai įsigalioja 2010 m. sausio 1 d. ir taikomi apskaičiuojant ir mokant valstybinio socialinio draudimo įmokas už 2010 ir vėlesnius metus.

Šio įstatymo 1 straipsnis taikomas apskaičiuojant ir mokant valstybinio socialinio draudimo įmokas už 2009 ir vėlesnius metus.

Šio įstatymo pakeitimas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-638](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 159-7209 (2009-12-31)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 2, 3, 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

52.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-474](#), 2009-11-12, Žin., 2009, Nr. 141-6197 (2009-11-28)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

53.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-637](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 159-7208 (2009-12-31)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 8, 9, 10, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 8 straipsnį, įsigalioja 2010 m. sausio 1 d. ir taikomas apskaičiuojant ir mokant valstybinio socialinio draudimo įmokas už 2010 ir vėlesnius metus.

54.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-844](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3343 (2010-06-10)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 19, 25, 27, 28, 29 IR 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

55.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-903](#), 2010-06-17, Žin., 2010, Nr. 76-3867 (2010-06-30)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 7 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, 2 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2010-07-01; 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2011-01-01; 2 straipsnio 2 dalis ir 3 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2010-07-01 ir galioja iki 2011-12-31; 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 2 dalis ir 4 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2012-01-01.

Pastaba: Motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos, paskirtos ir mokėtos iki 2010 m. liepos 1 d., neperskaičiuojamos.

Įstatymas ir jo įsigaliojimas keistas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1166](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7423 (2010-12-11)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 4, 7 IR 9 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO 1, 4 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

56.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-933](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4227 (2010-07-10)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 27 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

57.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-959](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 86-4517 (2010-07-20)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

**Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2010 m. rugpjūčio 1 d. ir galioja iki
2012 m. liepos 31 d.**

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis, 4 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2012 m. rugpjūčio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalis ir 3 straipsnis įsigalioja 2010 m. rugpjūčio 1 d.

Pagal šį įstatymą pagal darbo sutartį įsidarbinusiais pirmą kartą asmenimis laikomi tie asmenys, kurie,
įsigaliojus šio įstatymo 1 straipsnio 1 daliai, 2 straipsnio 1 daliai, 4 straipsnio 1 daliai, pagal darbo sutartį
įsidarbina pirmą kartą.

Šio įstatymo pakeitimas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. XI-1793, 2011-12-13, Žin., 2011, Nr. 160-7562 (2011-12-28)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 1 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

58.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1102](#), 2010-11-09, Žin., 2010, Nr. 137-7003 (2010-11-23)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 5, 7 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 5 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

59.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1167](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7424 (2010-12-11)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

60.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1234](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. 153-7799 (2010-12-28)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 12, 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. vasario 1 d.

61.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1519](#), 2011-06-23, Žin., 2011, Nr. 86-4161 (2011-07-13)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.

62.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. XI-1792, 2011-12-13, Žin., 2011, Nr. 160-7561 (2011-12-28)

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 7, 8, 16, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnį, įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis galioja iki 2012 m. liepos 31 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2012 m. rugpjūčio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis galioja iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2011-12-29)

ausrine.trapinskiene@lrs.lt